

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 84200-2/2020/3

Datum: 23. 7. 2020

DRŽAVNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POJAVU EPIDEMIJE OZIROMA PANDEMIJE NALEZLJIVE BOLEZNI PRI LJUDEH

VERZIJA 2.1

(ažurirano – oktober 2024)

PREGLED AŽURIRANJA

ZAP. ŠT.	DOPOLNJENO/AŽURIRANO	DATUM
1.	Državni načrt je bil leta 2020 spremenjen in dopolnjen na podlagi izkušenj, ki jih je Republika Slovenija pridobila v času epidemije covid-19 (marec – maj 2020).	2020
2.	V verziji 2.1 so bile ažurirane objave predpisov, dokumentov, sklepa EU. Navedba objave predpisa v Uradnem listu je le v 1. poglavju ali ob prvi omembi, v drugih poglavjih je bila navedba objave zbrisana. Spremembe so pri skupnih prilogah in dodatkih ter posebnih prilogah in dodatkih (sprememba imen, črtanje neobstoječih, dodajanje novih, ki v načrtu še niso bile).	oktober 2024
3.	V poglavje 1 je dodano pojasnilo, zakaj se spreminja in dopolnjuje načrt (zaradi spremembe pristojnosti ministrstev po Zakonu o spremembah Zakona o Vladi RS, nove Uredbe o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito, nove Ocene ogroženosti Republike Slovenije zaradi pojava nalezljivih boleznih pri ljudeh. Vključene so dopolnitve Ministrstva za solidarno prihodnost ter spremembe besedila glede na novo oceno ogroženosti.	oktober 2024
4.	V poglavju 2 je bil črtan odstavek o roku za izdelavo načrtov dejavnosti, ki je bil ob sprejetju načrta 14 dni (v času razglašene epidemije covid-19) in vključene spremembe in dopolnitve glede na novo oceno ogroženosti.	oktober 2024
5.	V poglavje 3 so vključene dopolnitve Ministrstva za solidarno prihodnost in dopolnitve glede vključitve Slovenske vojske.	oktober 2024
6.	V poglavje 4 so vključene spremembe navedbe pristojnosti ministrstev po Zakonu o spremembah Zakona o Vladi RS in spremembe vezane na novo Uredbo o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito. Upoštevana je dopolnitev Ministrstva za gospodarstvo z novimi vsebinami skladno z novim Zakonom o državnih rezervah.	oktober 2024
7.	V poglavju 5 sprememba besedila pri obveščanju drugih držav, Evropske unije in mednarodnih organizacij in sprememba, ki jo je predlagal Urad Vlade za komuniciranje.	oktober 2024
8.	V poglavje 6 je dodano besedilo glede sodelovanja Slovenske vojske.	oktober 2024
9.	V poglavju 7 so naloge, ki so skupne vsem ministrstvom združene na začetku poglavja 7.1.3.. Vključene so spremembe navedbe pristojnosti ministrstev, ki je vezana na Zakon o spremembah Zakona o Vladi RS in spremembe vezane na novo Uredbo o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito. V poglavju 7.3 so manjši tekstovni popravki in zamenjana karta Organizacija zvez.	oktober 2024
10.	V poglavju 8 so spremembe in dopolnitve glede na novo oceno ogroženosti in dodan stavek glede invalidov in ranljivih skupin v poglavju 8.2.	oktober 2024
11.	V poglavju 9 je popravek spletnega mesta.	oktober 2024
12.	V poglavju 10 se je posodobil seznam okrajšav.	oktober 2024
13.	V poglavju 11 se je posodobil seznam prilog in dodatkov.	oktober 2024

Kazalo:

1	POJAV NALEZLJIVIH BOLEZNI PRI LJUDEH	5
1.1	Uvod.....	5
1.2	Vrsta, oblika in značilnosti nalezljivih bolezni	5
1.3	Viri in poti širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh.....	6
1.4	Pogostost pojavljanja nalezljivih bolezni v Republiki Sloveniji	6
1.5	Možen potek in pričakovan obseg pojavljanja nalezljivih bolezni pri ljudeh	7
1.6	Verjetnost nastanka verižnih nesreč	8
1.7	Sklepne ugotovitve	8
2	OBSEG NAČRTOVANJA.....	10
2.1	Temeljne ravni načrtovanja.....	10
3	ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	12
3.1	Temeljne podmene načrta	12
3.2	Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	13
3.2.1	Koncept odziva ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh	13
3.3	Uporaba načrta.....	16
4	SILE IN SREDSTVA ZA ZRP TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	17
4.1	Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz državne pristojnosti	17
4.1.1	Državni organi	17
4.1.2	Sile za zaščito, reševanje in pomoč na državni ravni	17
4.2	Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta	18
4.3	Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	20
5	OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	21
5.1	Opazovanje in spremljanje širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh	21
5.2	Obveščanje pristojnih organov in služb na državni ravni.....	21
5.3	Obveščanje splošne javnosti	23
5.4	Obveščanje drugih držav, Evropske unije in mednarodnih organizacij.....	24
6	AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	25
6.1	Aktiviranje državnih organov vodenja ZRP in njihovih strokovnih služb	25
6.2	Aktiviranje državnih sil za ZRP	25
6.3	Aktiviranje sredstev pomoči	26
6.4	Mednarodna pomoč.....	26
7	UPRAVLJANJE IN VODENJE	28
7.1	Organi in njihove naloge.....	28
7.1.1	Vlada RS	28
7.1.2	Poveljnik RS CZ	28
7.1.3	Ministrstva, organi v sestavi, vladne službe	28
7.1.3.1	Ministrstvo, pristojno za obrambo in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.....	29
	Ministrstvo, pristojno za obrambo	29
	Uprava RS za zaščito in reševanje	29
	Slovenska vojska.....	29
7.1.3.2	Ministrstvo, pristojno za zdravje	30
	Urad RS za kemikalije	31
	Zdravstveni inšpektorat RS.....	31
	Nacionalni inštitut za javno zdravje	31
	Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH).....	31
7.1.3.3	Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.....	32
	Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin	32
7.1.3.4	Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve	33
	Policija.....	33
7.1.3.5	Ministrstvo, pristojno za promet	33
7.1.3.6	Ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor	34
7.1.3.7	Ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo	34

7.1.3.8	Ministrstvo, pristojno za zunanje in evropske zadeve.....	34
7.1.3.9	Ministrstvo, pristojno za finance	34
7.1.3.10	Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, turizem in šport	35
	Zavod RS za blagovne rezerve.....	35
7.1.3.11	Ministrstvo, pristojno za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	36
7.1.3.12	Ministrstvo, pristojno za solidarno prihodnost.....	36
7.1.3.13	Ministrstvo, pristojno za vzgojo in izobraževanje.....	36
7.1.3.14	Ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, znanost in inovacije.....	37
7.1.3.15	Ministrstvo, pristojno za pravosodje	37
7.1.3.16	Ministrstvo, pristojno za javno upravo	37
7.1.3.17	Ministrstvo, pristojno za digitalno preobrazbo	38
7.1.3.18	Ministrstvo, pristojno za kulturo	38
7.1.3.19	Urad Vlade RS, pristojen za komuniciranje	39
7.1.3.20	Ministrstvo, pristojno za kohezijo in regionalni razvoj	39
7.1.3.21	Urad Vlade RS, pristojen za Slovence v zamejstvu in po svetu.....	39
7.2	Operativno vodenje	40
7.3	Organizacija zvez	42
8	ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	45
8.1	Splošni in posebni zdravstveni ter drugi posebni ukrepi za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh.....	45
8.2	Zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči.....	48
8.2.1	Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi.....	48
8.2.2	Biološka zaščita	49
8.2.3	Prva pomoč in nujna medicinska pomoč.....	50
8.2.4	Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem.....	52
8.2.5	Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.....	54
9	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	55
10	RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	56
10.1	Pomen pojmov	56
10.2	Razlaga okrajšav.....	56
11	SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	58
11.1	Skupne priloge	58
11.2	Posebne priloge	58
11.3	Skupni dodatki.....	58
11.4	Posebni dodatki.....	59

1 POJAV NALEZLJIVIH BOLEZNI PRI LJUDEH

1.1 Uvod

Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, verzija 2.0 (v nadaljevanjem besedilu: državni načrt) je nadgradnja Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni, ki ga je pripravila Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (v nadaljnjem besedilu: URSZR) Ministrstva za obrambo (v nadaljnjem besedilu: MO) v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ), Nacionalnim inštitutom za javno zdravje (v nadaljnjem besedilu: NIJZ) ter drugimi ministrstvi in vladnimi službami. Državni načrt je bil leta 2020 spremenjen in dopolnjen na podlagi izkušenj, ki jih je Republika Slovenija pridobila v času epidemije COVID-19 (marec – maj 2020).

V verziji 2.1 so spremembe vezane na Zakon o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22), ki je določil nova delovna področja ministrstev. Upoštevana so tudi določila Uredbe o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito (Uradni list RS, št. 63/23) in Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh, verzija 4.0.

Verzija 2.1 je izdelana na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – UPB-1, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22), Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – ZNB-UPB1, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19), Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11 in 27/16), Pravilnika o prijavi nalezljivih bolezni in posebnih ukrepih za njihovo preprečevanje in obvladovanje (Uradni list RS, št. 16/99 in 58/17), Pravilnika o prevozu, pokopu, izkopu in prekopu posmrtnih ostankov (Uradni list RS, 53/17 in 56/17 – popr.) in temelji na Oceni ogroženosti Republike Slovenije zaradi pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh, verzija 4.0 (št. 8420-6/2022-3-DGZR z dne 7. 11. 2023), Oceni tveganja za nevarnosti biološkega, kemičnega, okoljskega in neznanega izvora na zdravje ljudi (št. 842-1/2014-89 z dne 22. 12. 2016) in skladno s splošno zakonodajo.

Iz Ocene ogroženosti Republike Slovenije ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh, v kateri so zbrani podatki o splošnih značilnostih, vrstah, poteh prenosa nalezljivih bolezni, obsegu, načinih in verjetnosti pojavljanja ter sistemu spremljanja nalezljivih bolezni pri ljudeh, je razvidno, da tudi v Sloveniji obstaja nevarnost za pojav epidemije oziroma pandemije posamezne nalezljive bolezni pri ljudeh.

1.2 Vrsta, oblika in značilnosti nalezljivih bolezni

Nalezljive bolezni povzročajo patogeni organizmi, kot so bakterije, virusi, zajedavci, glive in plesni, ki se prenašajo po zraku, s hrano in vodo ter z neposrednim stikom ali posredno, prek predmetov in površin. Nastanek in razvoj bolezni povzročajo pri živalih in človeku. Prenášajo se s človeka na človeka ali z živali na človeka. Nalezljiva bolezen je posledica interakcije med biološkim agensom, gostiteljem in okoljem. Pogoji za začetek procesa so ustrezna izpostavljenost kužnemu agensu, skupek dejavnikov v okolju, ki omogočajo razvoj bolezni, in sprejemljiv gostitelj. Možnosti, da se nalezljiva bolezen širi v populaciji, so odvisne od verjetnosti prenosa med okuženo in dovzetno osebo, frekvence stikov v populaciji, od trajanja infektivnosti in deleža oseb v populaciji, ki so še imune oziroma neodzivne na okužbo.

Ločimo med okužbo in boleznijo. Okužba je posledica stika občutljivega gostitelja z morebitnim patogenim mikroorganizmom. Vir za večino okužb človeka je drug človek, pa tudi živali in

neživo okolje, kar pomeni, da je izpostavljenost občutljivega posameznika okuženemu človeku ali živali oziroma okolju najpomembnejši dejavnik za pojav okužbe. Bolezen je eden izmed mogočih izidov okužbe, njen razvoj pa je odvisen tako od virulence agensa kot od dovzetnosti gostitelja.

1.3 Viri in poti širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh

Nalezljive bolezni se širijo, kadar obstajajo pogoji za prenos mikroorganizma in se okužba lahko prenaša na dovzetne osebe. Okužbe se lahko pojavljajo množično, in sicer v obliki izbruhov, kopičenj, epidemij oziroma tudi pandemij.

Izbruh je pojav več primerov nalezljive bolezni kot pričakovano na določenem območju, v določenem časovnem obdobju in v določeni skupini ljudi.

Epidemija nalezljive bolezni je pojav nalezljive bolezni, ki po času in kraju nastanka ter številu prizadetih oseb presega običajno stanje in je zato potrebno takojšnje ukrepanje.

Pandemija je pojav posamezne nalezljive bolezni, ki se v obliki epidemij pojavlja v več regijah, državah in celinah. Pandemija se pojavi, ko povzročitelj nalezljive bolezni, ki je do tedaj krožil med prebivalstvom, postane sposoben okužiti veliko število ljudi, se širiti med ljudmi zaradi nizke ali neobstoječe odpornosti in povzroči bolezen pri večini okuženih.

Vir okužbe je oseba ali žival, iz katere kužni agens pride neposredno ali posredno na gostitelja.

Poti prenosa nalezljive bolezni

Nalezljive bolezni se lahko prenašajo:

- s telesnim stikom med ljudmi;
- po zraku (aerogeno, kapljično);
- z okuženih živali;
- z vektorji;
- z vehikli (hrana, voda);
- prek okuženih predmetov, onesnaženega okolja, hrane in vode.

Skupine bolezni glede na povzročitelja in najverjetnejšo pot prenosa

Glede na povzročitelja in najverjetnejšo pot prenosa se nalezljive bolezni delijo v naslednje skupine:

- črevesne (nalezljive driske, griža, hepatitis (nalezljiva zlatenica), trebušni tifus, paratifus, otroška paraliza, kolera in okužbe s črevesnimi zajedavci);
- respiratorne (angina, gripa, covid-19, pljučnica, tuberkuloza, meningitis, škrlatinka, ošpice, mumps, rdečke, norice, oslovski kašelj in davica);
- zoonoze (steklina, mikrosporija, bolezni, ki jih povzročajo zajedavci (toksokariaza, trakuljavost) slinavka, vranični prisad, salmoneloza, kampilobakterioza in jersinioza);
- bolezni kože in sluznic (garje, herpes, gnojne okužbe kože ter glivične okužbe kože in nohtov, sifilis, gonoreja);
- vektorske bolezni (pegavica, povratna mrzlica, rumena mrzlica, denga, malarija, borelioza in klopni meningoencefalitis);
- bolezni, ki se prenašajo s krvjo (aids, hepatitis B in hepatitis C).

1.4 Pogostost pojavljanja nalezljivih bolezni v Republiki Sloveniji

Nalezljive bolezni so najpogostejše bolezni v populaciji. Ocenjujejo, da vsak prebivalec vsako leto enkrat do desetkrat zboli za akutno okužbo dihal in vsaj enkrat za akutno črevesno okužbo. Vse bolj pomembne in pogoste so transmissivne nalezljive bolezni, ki jih prenaša mrčes. Zaradi številnih potovanj po svetu so vse pogostejše tudi vnesene nalezljive bolezni, ki jih pri nas sicer

nimamo. Nalezljive bolezni niso pomembne samo zaradi njihove pogostosti, temveč tudi zaradi možnih trajnih posledic. Agense, ki povzročajo nalezljive bolezni, povezujejo tudi s kroničnimi boleznimi, kot so reaktivni artritis, rana na želodcu, rak, neplodnost ipd. Tudi prebolevanje covid-19 spremljajo številni zdravstveni postkovidni zapleti, predvsem nevrološki.

Nekatere projekcije vpliva podnebnih sprememb napovedujejo porast in širjenje nekaterih nalezljivih bolezni, ki jih prenašajo vektorji (predvsem komarji), zoonoz in bolezni, povezane s hrano in vodo.

Podatki o spremljanju nalezljivih bolezni v Sloveniji so dostopni na spletni strani NIJZ.

1.5 Možen potek in pričakovan obseg pojavljanja nalezljivih bolezni pri ljudeh

Nalezljive bolezni, ki se lahko v Sloveniji pojavijo kot posamezni primeri ali v obliki izbruhov, so:

- driska različnih povzročiteljev (bakterije, virusi, paraziti), zlasti pri ranljivi populaciji (otroci, starejši, še posebej tisti s pridruženimi kroničnimi boleznimi, vojaki, turisti, zdravstveno osebje, osebje izvajalcev socialnovarstvenih storitev in storitev dolgotrajne oskrbe);
- okužbe s hrano in vodo;
- zoonoze;
- legioneloza (hoteli, razpršilci vode, klimatski stolpi, vodometi, bolnišnično okolje) ;
- oslovski kašelj, norice, ošpice in mumps;
- stafilokokne okužbe (domače in bolnišnično okolje, oddelki za novorojenčke ter kirurški oddelki);
- streptokokne okužbe – angina (otroci, v vojašnicah in bolnišnicah);
- okužbe, ki jih povzročajo virusi influence, respiratorni sincicijski virus in drugi povzročitelji akutnih okužb dihal.

Število zbolelih je odvisno od številnih dejavnikov, med njimi od vrste mikroba, deleža neimunih prebivalcev, načina širjenja bolezni itn.

V Sloveniji lahko pričakujemo predvsem:

- **pojavnalezljivih bolezni pri ljudeh (epidemija ali pandemija) večjega obsega:**

V današnjem času se človeštvo spopada s porajajočimi se nalezljivimi boleznimi, katerih incidenca narašča ali pa predstavlja tveganje za porast bolezni v prihodnje. To so nove bolezni, ki jih povzročajo novoodkriti mikroorganizmi (SARS, ebola, novi koronavirus (SARS, CoV, MERS-CoV), nove nalezljive bolezni, ki nastanejo zaradi spremembe poznanih mikrobov (pandemska influenza AH1N1 iz leta 2009, aviarna influenza AH7N9), znane nalezljive bolezni, ki se širijo na nova zemljepisna območja (denga, West Nile (virus zahodnega Nila), čikungunja), že znane bolezni, ki postanejo ponovno problem zaradi odpornosti na zdravila (tuberkuloza, meningokokni meningitis), bolezni, ki so povezane z zaužitjem hrane, bolezni, ki so povezane s preskrbo z nekakovostno pitno vodo, ali bolezni, ki se znova pojavijo zaradi prenehanja izvajanja javnozdravstvenih ukrepov (bolezni, proti katerim cepimo, na primer ošpice in otroška paraliza). Posebno vrsto nevarnosti predstavlja namerno oziroma nenamerno širjenje bioloških agensov (antraks, koze itn.).

Pojav epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh ni le pomembna javnozdravstvena težava, temveč tudi širša družbena težava. V izjemno veliki razsežnosti pojava pandemije namreč lahko zbolijo 25 – 45 odstotkov ljudi. Množični izbruh nalezljive bolezni lahko spremlja tudi visoka stopnja umrljivosti.

- **pojav nalezljivih bolezni pri ljudeh (izbruh ali epidemija) kot posledico naravne ali druge nesreče:**

Ob naravnih in drugih nesrečah se lahko zelo hitro poslabšajo osnovne življenjske razmere, zato je posledično višje tveganje za pojav in širjenje nalezljivih bolezni pri ljudeh predvsem ob potresih, poplavah, jedrski nesreči, pojavu posebno nevarnih boleznih živalih, nesrečah z nevarnimi snovmi, terorističnih napadih itn. Ob tovrstnih nesrečah poteka ukrepanje skladno z načrti zaščite in reševanja glede na nesrečo in glede na razmere (potres, poplava). V primeru sočasnega pojava nalezljive bolezni pa aktivnosti odziva na nalezljivo bolezen vodi in usklajuje minister, pristojen za zdravje.

Za primer pandemije gripe je pripravljen Načrt pripravljenosti na pandemijo gripe na področju zdravstva v primeru pandemije gripe, v katerem so opisane in predvidene aktivnosti za učinkovito ukrepanje zdravstva za omejevanje širjenja virusa in zmanjšanje vpliva pandemije gripe na obolevnost in umrljivost prebivalstva ter sodelovanje z drugimi resorji in službami.

MZ je izdelalo Načrt pripravljenosti zdravstva na epidemijo/pandemijo nalezljive bolezni v Sloveniji.

Poleg nalezljivih bolezni obstajajo tudi številne druge nevarnosti za zdravje pri ljudeh, ki lahko zaradi svojega obsega ali resnosti ogrozijo zdravje ljudi. Med take nevarnosti sodijo tudi dogodki, povezani s hrano oziroma krmo.

Zagotavljanje varnosti živil v Republiki Sloveniji določata zakonodaja Evropske Unije – Uredba (ES) št. 178/2002 ter uredbe s področja higiene živil ter nacionalna zakonodaja. Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je v sodelovanju z MZ in NIJZ pripravila Načrt ukrepov za obvladovanje nenavadnih dogodkov, povezanih s hrano oziroma krmo. Dokument opredeljuje postopke sodelovanja vseh pristojnih organov na področju varne hrane in krme ter javnega zdravja, še posebej epidemiološke službe, pri identifikaciji tveganj in obvladovanju nenavadnih dogodkov, ki predstavljajo tveganje za zdravje ljudi.

1.6 Verjetnost nastanka verižnih nesreč

Zaradi pojava nalezljive bolezni pri ljudeh ni veliko možnosti pojavljanja verižnih nesreč. Nalezljive bolezni pri ljudeh niso le pomembna javnozdravstvena težava, temveč tudi širša družbena težava, zaradi katere lahko pride do okrnitve izvajanja javnih in za javnost pomembnih storitev. Nad raven običajne zmogljivosti zdravstva se lahko poveča število hospitaliziranih, vključno s številom hospitaliziranih na intenzivnih oddelkih, ter umrljivost prebivalcev. Pojav nalezljivih bolezni lahko povzroči večjo odsotnost od pouka, z dela in v transportnem sistemu ter drugih službah, na primer v zdravstvu, šolstvu, policiji, vojski, socialnem varstvu in dolgotrajni oskrbi, preskrbi s hrano in drugih javnih in za javnost pomembnih storitvah v gospodarstvu, kar ima lahko velik vpliv na vsakdanje življenje in poslovanje, na zmožnost zagotavljanja zdravstvenih, socialnovarstvenih storitev in storitev dolgotrajne oskrbe ter na nacionalno in globalno ekonomijo. V času pojavljanja nalezljivih bolezni se zelo povečajo obiski v zdravstvenih ambulantah, potrebe po sprejemu v bolnišnice ter potrebe po socialni in dolgotrajni oskrbi. Delovanje celotnega zdravstvenega sistema, sistema socialnega varstva in dolgotrajne oskrbe bo močno oteženo, saj se lahko pričakuje tudi večja obolevnost med zaposlenimi v sistemu zdravstva, socialnega varstva in dolgotrajne oskrbe.

1.7 Sklepne ugotovitve

Pojav nalezljive bolezni je realna grožnja, ki predstavlja veliko obremenitev vseh sektorjev družbe, s poudarkom na zdravstvenem sistemu, sistemu socialnega varstva in dolgotrajne oskrbe.

Nalezljiva bolezen se lahko širi zelo hitro in v valovih, dolžino in trajanje vsakega vala ni vedno mogoče napovedati in je lahko povezana z visoko stopnjo obolevnosti in umrljivosti.

Obseg nalezljive bolezni in starostne skupine, ki jih bo pandemija najbolj prizadela, ni mogoče vnaprej predvideti.

Pojav epidemije ali pandemije nalezljivih bolezni pri ljudeh ima lahko:

- **politični vpliv:** socialni nemiri, nezadovoljstvo prebivalcev;
- **vpliv na dostopnost storitev:** večje potrebe po zdravstvenih, socialnovarstvenih storitvah in storitvah dolgotrajne oskrbe in težja dostopnost zaradi izpada kadra;
- **socialno-varnostni vpliv:** slabši ekonomski položaj prebivalcev in preskrba s hrano, vodo, zdravili ter drugimi dobrinami, kar lahko pripelje do socialnih nemirov. Povečano povpraševanje po dobrinah ima za posledico dvigovanje cen dobrin. Povečano je družbeno breme zaposlenih, pojavijo se lahko ropi zdravil ali zaščitne opreme, osnovnih življenjskih dobrin in premoženja ter ponaredek zdravil in zaščitne opreme;
- **ekonomski vpliv z gospodarsko in ekonomsko škodo:** na eni strani pomanjkanje delovne sile, na drugi strani pa povečanje brezposelnosti zaradi zmanjšane obsega proizvodnje v industriji, kmetijstvu in pri trgovanju, kar vpliva na bruto domači proizvod;
- **vpliv na kakovost bivanja in družbeno vključenost prebivalstva:** prenehanje izvajanja kulturnih dogodkov in drugih dejavnosti kulture vpliva ne samo na poslabšanje ekonomskega položaja tistih prebivalcev, ki se poklicno ukvarjajo s kulturo ali sodelujejo pri izvajanju kulturnih dejavnosti, temveč ima tudi širše družbene posledice, vključno z zadovoljevanjem socialnih, kulturnih in duhovnih potreb državljanov.

Za učinkovito spopadanje z nalezljivo boleznijo je treba zagotoviti:

- hitro prepoznavanje pojava nalezljive bolezni;
- takojšnje ukrepanje ob pojavu nalezljive bolezni;
- učinkovito izvajanje ukrepov za omejitev širjenja okužbe;
- učinkovito delovanje sistema zdravstva, socialnega varstva in dolgotrajne oskrbe in prilagoditev celotne družbe za delovanje v razmerah epidemije/pandemije.

P – 1001	Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh, verzija 4.0
P – 1003	Ocena tveganja za nevarnosti biološkega, kemičnega, okoljskega in neznanega izvora na zdravje ljudi
P – 1004	Načrt pripravljenosti zdravstva na epidemije/pandemijo nalezljive bolezni v Sloveniji

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Načrt oziroma dele načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh izdelajo nosilci načrtovanja:

- država, URSZR v sodelovanju z ministrstvi, vladnimi službami in drugimi pristojnimi organi,
- izpostave URSZR (v nadaljnjem besedilu: regije),
- občine.

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije ali pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh za posameznega nosilca načrtovanja je opredeljena glede na oceno ogroženosti zaradi pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh, v povezavi s preglednico 1 in glede na končno uvrstitev nosilca načrtovanja v določen razred ogroženosti. Obveznosti nosilcev načrtovanja iz preglednice 1 predstavljajo minimalne zahteve. Vsak nosilec načrtovanja se lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja.

Preglednica 1: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti nosilca načrtovanja	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	Zelo majhna	Ni obveznosti.
2	Majhna	Ni treba izdelati načrta zaščite in reševanja, priporočljivo pa je pripraviti del načrta oziroma dokumente, v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje s tem načrtom določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
3	Srednja	Treba je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje s tem načrtom določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
4	Velika	Treba je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje s tem načrtom določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, priporočljivo pa je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti.
5	Zelo velika	Treba je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti.

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh je **državni načrt**, izdelan za primer razglasitve epidemije ali pandemije posamezne nalezljive bolezni pri ljudeh.

Z Državnim načrtom zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh se ureja:

- priprava in izvajanje zaščitnih ukrepov;
- priprava in izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči (v nadaljnjem besedilu: ZRP);
- mednarodno sodelovanje;
- vodenje sil ZRP;
- usklajevanje in sodelovanje med ministrstvi in
- usklajevanje med državno, regijsko in lokalno ravni.

Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh se podrobneje razčleni v regijskih načrtih zaščite in reševanja. **Regijski načrt** zaščite in reševanja ali del načrta ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh je izdelan za pojav epidemije nalezljivih bolezni **na območju posamezne regije**. Regija je v

tem primeru območje, ki ga organizacijsko pokriva posamezna izpostava URSZR. Rešitve v regijskih oziroma delih načrta zaščite in reševanja morajo biti usklajene z državnim načrtom.

Občine, glede na državno in občinsko oceno ogroženosti zaradi pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh ter skladno s tem načrtom, pripravijo načrt oziroma le posamezne dele občinskih načrtov zaščite in reševanja, v katerih predvidijo način obveščanja in izvajanja zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP ter način usklajevanja izvajanja nalog, ki so v pristojnosti države in občine. Župani več geografsko povezanih občin lahko določijo, da več občin izdelata skupen načrt zaščite in reševanja za posamezno nesrečo ali več nesreč skupaj.

Preglednica 2: Število občin in regij, razvrščenih po razredih ogroženosti ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh (vir: Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh, verzija 4.0)

Regija/število občin	1. razred ogroženosti občin	2. razred ogroženosti občin	3. razred ogroženosti občin	4. razred ogroženosti občin	5. razred ogroženosti občin	Skupaj število občin	Razred ogroženosti regije
Gorenjska	0	0	0	18	0	18	4
Severnoprimorska	0	0	0	13	0	13	4
Dolenjska	0	0	0	15	0	15	4
Koroška	0	0	0	12	0	12	4
Notranjska	0	0	0	10	0	10	4
Obalna	0	0	0	4	0	4	4
Ljubljanska	0	0	0	32	0	32	4
Vzhodnoštajerska	0	0	0	22	0	22	4
Podravska	0	0	0	19	0	19	4
Pomurska	0	0	0	27	0	27	4
Zahodnoštajerska	0	0	0	33	0	33	4
Posavska	0	0	0	4	0	4	4
Zasavska	0	0	0	3	0	3	4
SKUPAJ OBČIN	0	0	0	212	0	212	

Organizacije, ki opravljajo vzgojno izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, načrtujejo skladno z občinskimi načrti zaščite, reševanja in pomoči ter načrti dejavnosti, bolnišnice pa tudi skladno z regijskimi ali državnimi načrti, izvedbo potrebnih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP.

Pristojna ministrstva in vladne službe izdelajo **načrt dejavnosti**, kot dodatek k državnemu načrtu. Z načrtom dejavnosti se zagotavlja izvajanje dejavnosti ministrstev, vladnih služb, organov občinske uprave med nesrečo oziroma po njej. Pristojni organi in občinska uprava izdelata načrte dejavnosti kot dodatek k regijskim ali občinskim načrtom zaščite in reševanja.

Nosilci načrtovanja v načrtu dejavnosti določijo: ukrepe in naloge, nosilce in način izvajanja ukrepov in nalog, organizacijo delovanja ter materialna, finančna in druga sredstva za izvajanje nalog, z namenom, da se zmanjšajo posledice nesreče na izvajanje dejavnosti oziroma zagotovi izvajanje dejavnosti čim manj moteno ali omejeno. Načrti dejavnosti ministrstev morajo obsegati usmeritve za organizacijo, delovanje s svojega področja dela ter izvajanje dejavnosti na regijski in lokalni ravni, kriterije, standarde in financiranje ter usmeritve za njihovo vključevanje v pripravo občinskih načrtov in načrtov izvajanja ukrepov in nalog ZRP v zavodih in organizacijah.

P – 1000	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
D – 1001	Usmeritve za izdelavo načrtov dejavnosti

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh so:

1. Varstvo pred posledicami pojava epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh zagotavljajo v okviru svojih pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti:
  - državljani in drugi prebivalci Republike Slovenije kot posamezniki,
  - prebivalci, prostovoljno organizirani v društva in druge nevladne organizacije, ki opravljajo dejavnost pomembno za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
  - javne reševalne službe,
  - gospodarske družbe zavodi in druge organizacije,
  - lokalne skupnosti in
  - država.
2. Državni načrt je izdelan za primer pojava nalezljive bolezni pri ljudeh, ki lahko povzroči epidemijo ali pandemijo nalezljive bolezni, ko je treba poleg služb v zdravstveni dejavnosti in drugih služb uporabiti tudi sile in sredstva za ZRP. Državni načrt temelji na Oceni ogroženosti Republike Slovenije zaradi pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh, ki jo izdelata URSZR v sodelovanju z MZ in NIJZ.
3. Ob razglasitvi epidemije ali pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh NIJZ pripravi oceno tveganja glede na vrsto nalezljive bolezni in predlaga protiepidemijske splošne in specifične preventivne ukrepe. Za njihovo usklajevanje sta pristojna MZ in Vlada RS. Za izvajanje operativnih nalog ZRP je odgovoren poveljnik CZ RS.
4. Življenje prebivalcev so ob epidemiji oziroma pandemiji nalezljive bolezni pri ljudeh lahko ogrožena, zato morajo biti prebivalci na okuženih in ogroženih območjih, kjer obstaja tveganje za širjenje nalezljive bolezni, pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovani nevarnosti, možnih posledicah, ukrepih in nalogah za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob dogodku, ki pomeni tveganje za zdravje ljudi.
5. Osebna in vzajemna zaščita obsegata ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic naravnih in drugih nesreč za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega premoženja.
6. Načrti dejavnosti, ki jih izdelajo ministrstva in vladne službe, zagotavljajo stalno pripravljenost in učinkovit in usklajen odziv družbe na pojav epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni.
7. Z državnim načrtom zaščite se urejajo zaščitni ukrepi in naloge ZRP, določen je način vodenja aktivnosti, naloge in odgovorni nosilci nalog za obvladovanje epidemije oziroma pandemije, mednarodno sodelovanje ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v državni pristojnosti.
8. Ob razglasitvi epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni lahko Slovenija zaprosi za pomoč države, s katerimi ima sklenjene dvostranske ali večstranske sporazume, prek mehanizma Unije na področju Civilne zaščite, NATO in druge.
9. Svetovna zdravstvena organizacija (v nadaljnjem besedilu: SZO) izvaja aktivnosti skozi kontinuum pandemskih faz. Narava in intenzivnost ukrepov sta ob vsakem trenutku usklajeni z globalno oceno tveganja. Globalna ocena tveganja določa v kateri fazi pandemije smo, in sicer na podlagi mikrobioloških, epidemioloških in kliničnih podatkov. Pomembnejše aktivnosti v vsaki fazi pandemije so:
  - 1. Interpandemska faza**
    - načrtovanje in testiranje organizacijskih struktur, aktivnosti, zmogljivosti, postopkov za obvladovanje tveganja ali nujnega dogodka v državi.
  - 2. Faza povečane budnosti**
    - priprava globalne ocene tveganja prek mehanizmov Mednarodnega zdravstvenega pravilnika (MZP- IHR),
    - zagotavljanje svetovanja državam članicam,
    - aktiviranje podpornih in partnerskih mrež ter svetovalnih skupin,

- razporejanje in zagotavljanje registracije zdravil.

3. Epidemijska/Pandemska faza

- razglasitev epidemije/pandemije,
- prilagajanje aktivnosti odziva, glede na globalno oceno tveganja,
- zagotavljanje kontinuirane podpore državam članicam.

4. Faza okrevanja

- prilagajanje aktivnosti odziva, glede na globalno oceno tveganja,
- preučitev preoblikovanja ali končanja začasnih ukrepov in končanje tveganja za javno zdravje mednarodnega pomena.

Faze pandemije predstavljajo okvir za izbiro in intenzivnost izvajanih ukrepov, od katerih so nekateri vezani na mednarodno sprejete pravilnike. Eden takih ukrepov je določitev tveganja za javno zdravje mednarodnega pomena, ki ga ureja Mednarodni zdravstveni pravilnik (MZP - IHR, 2005) in razglasitev pandemije s strani SZO.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

3.2.1 Koncept odziva ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh

Odziv ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh je odvisen od povzročitelja nalezljive bolezni, pogojev, ki so potrebni za njen pojav in širjenje, ocene tveganja, števila obolelih prebivalcev v Republiki Sloveniji ter zmogljivosti, ki so na voljo za izvajanje ukrepov preprečevanja širjenja in obvladovanja nalezljive bolezni. Odziv temelji na klasifikaciji dogodka glede na faze epidemije v Republiki Sloveniji, stanja v tujini, rezultatov projekcije razvoja ipd., ki je v pristojnosti ministrstva, pristojnega za zdravje.

Koncept odziva ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh:

1. POJAV PRVIH PRIMEROV POVZROČITELJA NALEZLJIVE BOLEZNI

- posamezen izbruh ali nekaj izbruhov nalezljive bolezni pri ljudeh spremljajo in obvladujejo službe v zdravstveni dejavnosti.

2. POJAV VEČJEGA ŠTEVILA OKUŽENIH IN OBOLELIH V SLOVENIJI

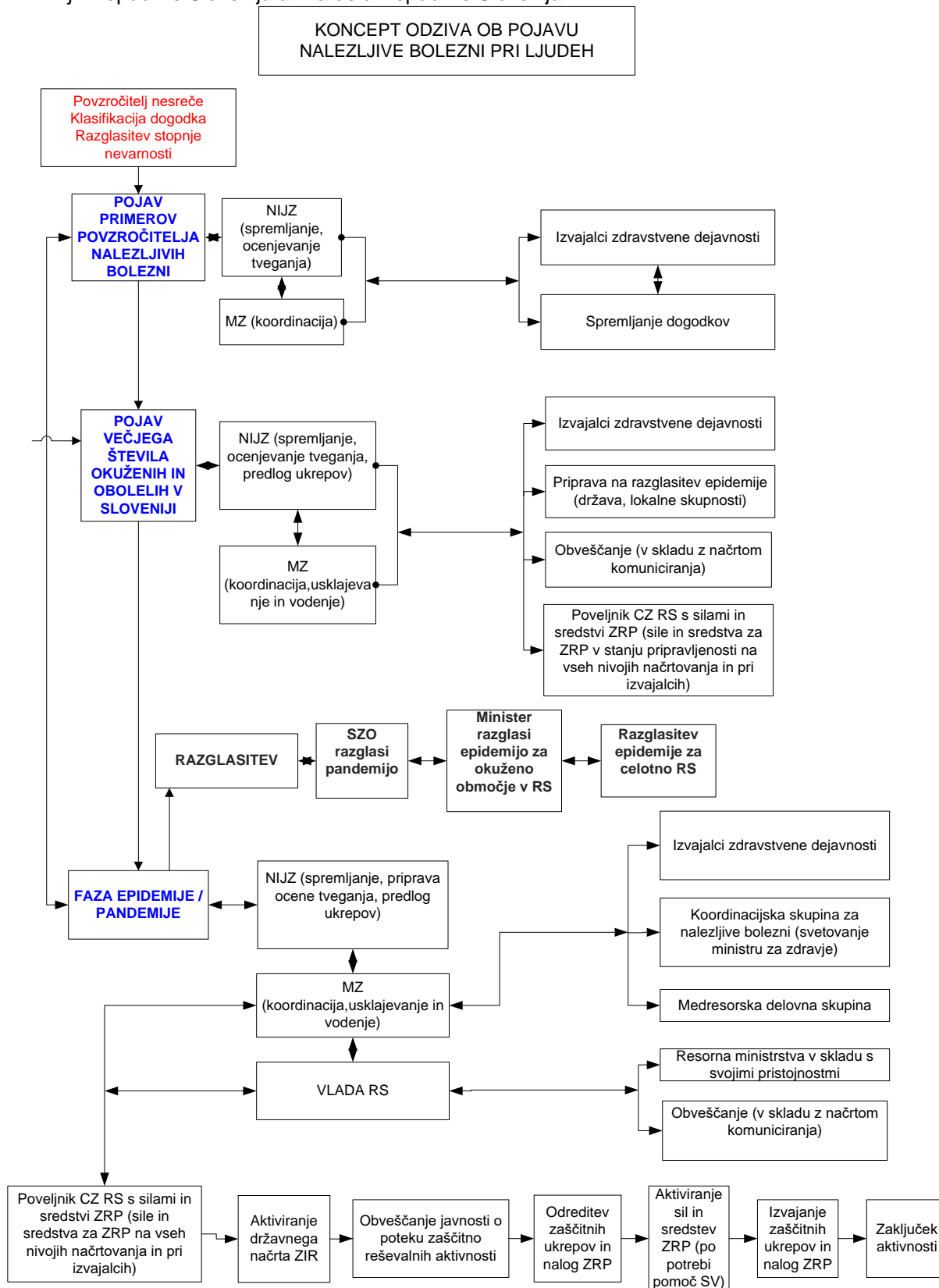
- aktivnosti glede nadzora in obvladovanja epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni usklajuje in vodi MZ ob strokovni podpori NIJZ/CNB in izvajalcev zdravstvene dejavnosti v okviru mreže javne zdravstvene službe;
- aktivnosti in ukrepi na področju zdravstva se izvajajo skladno z Načrtom pripravljenosti zdravstva na epidemije/pandemijo nalezljive bolezni pri ljudeh;
- MZ in NIJZ obveščata javnosti skladno s komunikacijskim načrtom;
- sile za ZRP in SV so v stanju pripravljenosti za pomoč pri zagotavljanju pogojev za delovanje zdravstva, socialnega varstva in dolgotrajne oskrbe v razmerah epidemije/pandemije;
- s pripravami na izvajanje nalog v razmerah epidemije oziroma pandemije se prične na vseh nivojih načrtovanja in pri vseh nosilcih načrtovanja in izvajalcih nalog po načrtih.

3. RAZGLASITEV EPIDEMIJE/PANDEMIJE

- poleg zdravstva so vključena resorna ministrstva, ki izvajajo ukrepe za zmanjševanje širjenja bolezni na svojem področju skladno z usmeritvami zdravstva, sile za ZRP, javni zavodi na področju ZRP, Rdeči križ Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RKS), prostovoljske in humanitarne organizacije, mednarodne organizacije;

- pojav nalezljive bolezni pri ljudeh po številu prizadetih oseb ali velikosti prizadetega območja pomembno presega običajno stanje in predstavlja tveganje za večji del prebivalstva;
- epidemija oziroma pandemija lahko zajame območje Republike Slovenije ali le del območja. Epidemijo ter okuženo ali ogroženo območje razglasi oziroma določi minister, pristojen za zdravje. Kadar je okuženo ali ogroženo celotno območje Republike Slovenije, epidemijo razglasi Vlada RS. Pandemijo nalezljive bolezni razglasi Svetovna zdravstvena organizacija. Evropska komisija lahko skladno s 23. členom Uredbe (EU) 2022/2371 o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje razglasi izredne razmere v javnem zdravju na ravni Evropske unije;
- aktivnosti glede nadzora in obvladovanja epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni usklajuje in vodi MZ ob strokovni podpori NIJZ/CNB in izvajalcev zdravstvene dejavnosti v okviru mreže javne zdravstvene službe;
- MZ lahko predlaga vključevanje državnih sil in sredstev za ZRP in SV. O predlogu odloča poveljnik CZ RS;
- sile za ZRP iz državne pristojnosti pri izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP vodi poveljnik CZ RS v sodelovanju z MZ in drugimi ministrstvi ob strokovni podpori NIJZ. Poveljnik CZ RS in regijski poveljniki CZ usklajujejo vključevanje občinskih sil za ZRP s poveljniki CZ občin;
- na podlagi poteka epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh NIJZ ocenjuje razmere na terenu ter pripravlja strokovna priporočila in sporočila. MZ o tem obvešča pristojne organe in javnost skladno z načrtom komuniciranja;
- z aktiviranjem državnega načrta se aktivirajo tudi regijske in občinske sile in sredstva za ZRP ter načrti zaščite in reševanja ali posamezni deli občinskih načrtov zaščite in reševanja na ogroženih oziroma okuženih območjih;
- po aktiviranju državnega načrta poveljnik CZ RS obvešča pristojne organe in javnost o načrtovanih zaščitnih ukrepih in nalogah ZRP, njihovem poteku, izvedbi ter vključenih silah za ZRP in vodenju ZRP;
- na podlagi strokovnih priporočil, splošne in posebne zdravstvene ter druge posebne ukrepe za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh, določi oziroma odredi MZ (razen, ko je za odrejanje ukrepov pristojna Vlada RS) ter o tem prek člana Štaba CZ RS (predstavnik MZ) obvesti poveljnika CZ RS. Če se pojavi nevarnost drugih nalezljivih bolezni, ki niso opredeljene v 8. členu Zakona o nalezljivih boleznih in bi lahko ogrozile zdravje prebivalcev, lahko Vlada RS odloči, da se zanje uporabi ukrepe, ki so določeni z Zakonom o nalezljivih boleznih;
- obveščanje javnosti poteka prek MZ, UKOM in drugih pristojnih resorjev, usklajeno s poveljnikom CZ RS;
- poveljnik CZ RS lahko na pobudo MZ oziroma na podlagi lastne odločitve predlaga vključitev in uporabo enot in služb SV. O predlogu odloča Vlada RS oziroma minister za obrambo oziroma načelnik Generalštaba Slovenske vojske po pooblastilu ministra.

Slika 1: Koncept odziva ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh na območju Republike Slovenija ali na delu Republike Slovenija

3.3 Uporaba načrta

Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh se praviloma aktivira, ko minister, pristojen za zdravje oziroma Vlada RS razglasi epidemijo oziroma pandemijo nalezljive bolezni pri ljudeh na delu Republike Slovenija ali celotnem območju Republike Slovenija in je treba poleg služb v zdravstveni dejavnosti uporabiti tudi sile in sredstva za ZRP, izvajati zaščitne ukrepe in naloge ZRP ter dejavnosti opredeljene v načrtih dejavnosti ministrstev.

Predlog za aktiviranje Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh poda minister, pristojen za zdravje. Odločitev o aktiviranju Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh sprejme poveljnik CZ RS s sklepom. Z aktiviranjem načrta je aktiviran tudi Štab CZ RS.

Ko se aktivira Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, so aktivirani tudi regijski načrti zaščite in reševanja ali posamezni deli občinskih načrtov zaščite in reševanja na ogroženem oziroma okuženem območju, kjer je prišlo do pojava epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh.

Ko se aktivira Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, se aktivira tudi Načrt delovanja SV pri zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah (načrt VIHRA).

Epidemija oziroma pandemija nalezljive bolezni pri ljudeh se lahko pojavi tudi kot posledica naravne ali druge nesreče, na primer potresa z močnimi poškodbami, obsežnih poplav, jedrske nesreče, pojava posebno nevarnih bolezni živali, terorističnega napada – uporabe biološkega orožja, nesreč z nevarnimi snovmi itn. Ob takih dogodkih so lahko že aktivirani posamezni državni načrti zaščite in reševanja npr. ob potresu, ob poplavah, ob jedrski ali radiološki nesreči, ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali ali ob uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje v teroristične namene oziroma ob terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi.

D – 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči

D – 20 Vzorec sklepa o preklicu aktiviranja načrta ZiR ob nesreči

Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh se aktivira, kadar je okuženo ali ogroženo celotno območje Slovenije, in ko Vlada RS razglasi epidemijo. V primerih, ko ni prizadeto celotno območje Slovenije, načrt na predlog ministra za zdravje aktivira poveljnik CZ RS.

4 SILE IN SREDSTVA ZA ZRP TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz državne pristojnosti

4.1.1 Državni organi

Naloge v državni pristojnosti izvajajo Vlada RS, vladne službe ter ministrstva pristojna za:

- obrambo in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- zdravje,
- kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- notranje zadeve, Policija,
- promet,
- naravne vire in prostor,
- okolje, podnebje in energijo,
- zunanje in evropske zadeve,
- finance,
- gospodarstvo, turizem in šport,
- delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- solidarno prihodnost,
- vzgojo in izobraževanje,
- visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- pravosodje,
- javno upravo,
- digitalno preobrazbo,
- kulturo,
- kohezijo in regionalni razvoj.

4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč na državni ravni

Enote, službe in organi vodenja CZ:

- poveljnik CZ RS,
- namestnik poveljnika CZ RS,
- Štab CZ RS,
- enote za prvo pomoč,
- enote za radiološko, kemično in biološko zaščito (RKB),
- Državna enota za hitre reševalne intervencije (EHI),
- službe za podporo,
- služba za prvo psihološko pomoč
- državni logistični center.

P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih Štaba CZ RS
P – 3	Pregled sil za ZRP
P – 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ

Gasilske enote:

- gasilske enote širšega pomena.

P – 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
--------	---

Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij, ki se za opravljanje nalog ZRP organizirajo kot službe državnega pomena:

- Rdeči križ Slovenije,
- Zveza tabornikov Slovenije,
- Združenje Slovenskih katoliških skavtinj in skavtov.

Enote, službe in centri za ZRP, ki jih organizirajo državni organi so:

- nastanitveni center in mobilni stacionarij (MOBSTAC),
- enota za identifikacijo oseb (EIO),
- mobilna enota za meteorologijo in hidrologijo (MEMH),
- ekološki laboratorij z mobilno enoto (ELME),
- mobilna enota ekološkega laboratorija (MEEL).

Za pripravljenost, opremljenost in usposobljenost enot so zadolženi ustanovitelji. Obveznosti ustanoviteljev so opredeljene v merilih za organiziranje, usposabljanje in opremljanje in v pogodbah o sofinanciranju za ukrepanje ob nesrečah, za tiste, ki jih sklepajo.

Prostovoljske in humanitarne organizacije, ki se glede na poslanstvo in razpoložljivost prostovoljcev in materialnih sredstev vključijo v izvajanje nalog pomoči in oskrbe prebivalcev ob naravnih in drugih nesrečah v dogovoru z URSZR, ministrstvi (na podlagi javnih razpisov) in občinami.

- Slovenska filantropija,
- Slovenska Karitas,
- Evangeličanska humanitarna organizacija – Podpornica (EHO Podpornica) in
- druge, glede na potrebe in naloge.

P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev ter in drugih nevladnih organizacij

4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta so poleg potrebnih sredstev za izvajanje dejavnosti nosilca izdelave načrta dejavnosti še:

- osebna in skupinska zaščitna in reševalna oprema ter orodja za delovanje sil za ZRP in
- objekti.

Ob pojavu množičnega pojava nalezljive bolezni morajo organi in organizacije zagotoviti enomesečno zalogo sredstev in opreme za osebno in skupinsko zaščito za primer množičnega pojava nalezljive bolezni. Organi in organizacije, sredstva ter metodologija za določanje minimalnih zalog posameznih vrst sredstev in opreme so določeni v Uredbi o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito.

- **Državne blagovne rezerve (DBR)**

Za državne blagovne rezerve skrbi ministrstvo, pristojno za gospodarstvo. O uporabi in nadomestitvi blagovnih rezerv odloča Vlada RS na predlog ministrstva, pristojnega za gospodarstvo. Pobudo za uporabo in nadomestitev blagovnih rezerv lahko ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo, podajo naslednji organi iz razlogov, ki izhajajo z njihovega področja dela:

- ministrstvo, pristojno za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- ministrstvo, pristojno za notranje zadeve;
- ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve;
- ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano;
- ministrstvo, pristojno za energetiko;
- ministrstvo, pristojno za zdravje;

- ministrstvo, pristojno za promet in
- ministrstvo, pristojno za infrastrukturo.

Blagovne rezerve se oblikujejo za zagotavljanje potreb osnovne preskrbe v RS v primeru naravnih, ekoloških, industrijskih ali drugih nesreč, kriznih razmer, vojnega ali izrednega stanja, ko je ogroženo javno zdravje ljudi in zdravje živali v skladu z zakoni, ki urejajo področje zdravja ljudi in živali, ob pomanjkanju blaga na trgu, kadar ni možnosti preskrbe z ustreznim nadomestnim blagom.

Osnovna preskrba je preskrba z osnovnimi živili in neživilskimi proizvodi, ki so nujni za preživetje oziroma življenje ljudi in živali, zagotavljanje javnega zdravja ljudi in zdravja živali, takojšnjo preprečitev nastanka neposredno grozeče škode ter nemoteno delovanje služb za zaščito, reševanje in pomoč.

Vrste in količine državnih blagovnih rezerv, vire financiranja in obseg posameznih virov financiranja, način skladiščenja državnih blagovnih rezerv ter teritorialno razmestitev državnih blagovnih rezerv. podrobneje določi Vlada RS v petletnem programu državnih blagovnih rezerv.

V primerih potrebe po povečanju blagovnih rezerv Zavod Republike Slovenije za blagovne rezerve (v nadaljnjem besedilu: ZRSBR) izvede nabavo skladno z zakonom, ki ureja blagovne rezerve in zakonodajo s področja javnih naročil.

Blagovne rezerve se skladiščijo in vzdržujejo skladno z zakonom, ki ureja blagovne rezerve, in sicer kot povečana komercialna zaloga pri proizvajalcih blaga v RS ali pri drugih subjektih, ki lahko skladiščijo blago določene vrste na ozemlju RS ali ZRSBR sam skladišči blagovne rezerve v lastnih oziroma najetih skladiščih.

P – 9	Pregled materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P – 1006	Ocena potreb po zaščitnih sredstvih po sektorjih

– **Državne rezerve materialnih sredstev (DRMS)**

DRMS so namenske zaloge opreme za zaščito, reševanje in pomoč, ki vključujejo tudi opremo za delovanje ob izbruhu nalezljive bolezni.

URSZR načrtuje in izvaja letne nabave za namen dopolnjevanja DRMS.

O uporabi DRMS za primer naravnih in drugih nesreč in za pomoč prizadetim ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa o njihovi uporabi odloči poveljnik CZ RS.

DRMS so skladiščene v DLC Roje in regijskih logističnih centrih.

D – 3	Načrt organizacije in delovanja Državnega logističnega centra Roje
P – 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
P – 8	Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P – 1002	Pregled - ocena potrebnih sil in sredstev za ZRP
P – 1005	Program oblikovanja državnih rezerv materialnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč v obdobju 2023 – 2030

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Potrebna finančna sredstva za izvajanje zagotavljajo nosilci izdelave načrtov dejavnosti iz 7. poglavja tega načrta.

V primeru aktiviranja državnega načrta država krije vse stroške, povezane s pripravljenostjo in delovanjem sil za ZRP za obvladovanje nalezljive bolezni pri ljudeh.

O uporabi sredstev proračuna Republike Slovenija za pokrivanje stroškov ukrepov in izvajanja nalog ob aktiviranju državnega načrta odloča Vlada RS.

Finančna sredstva načrtujejo nosilci načrtovanja za sodelujoče sile ZRP za:

- stroške operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile ZRP);
- stroške dodatnega skladiščenja, vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme;
- stroške usposabljanja enot in služb;
- materialne in logistične stroške (organizacijske in prevozne stroške, prehrano, nastanitev ipd.).

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
D – 1003	Usmeritve za določitev upravičenih stroškov nosilcev načrtovanja za izvajanje nalog iz načrta
D – 1004	Merila za nagrajevanje prostovoljcev
D – 1005	Postopkovnik sprejemanja in izdaje MTS iz DLC Roje

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje in spremljanje širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh

Spremljanje nalezljivih bolezni v Republiki Slovenija izvaja NIJZ na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih. Podatki o nalezljivih boleznih, ki jih prijavijo zdravniki in laboratoriji, se pridobijo iz Registra nalezljivih bolezni, katerega upravljavec je NIJZ, ter laboratorijskih podatkov o posameznih nalezljivih boleznih (gripa in respiratorni sincicijski virus), ki se spremljajo s pomočjo mreže izbranih izvajalcev zdravstvene dejavnosti. NIJZ na podlagi teh podatkov analizira stanje in pripravi oceno tveganja. NIJZ o stanju pojava nalezljivih bolezni v Republiki Slovenija, obvešča MZ in, če je treba, predlaga razglasitev epidemije. Ko minister, pristojen za zdravje, razglasi epidemijo nalezljive bolezni pri ljudeh ali kadar je okuženo ali ogroženo območje celotno območje Republike Slovenije, epidemijo razglasi Vlada RS. MZ o tem obvesti CORS.

V primeru, da se v mednarodnem okolju pojavi pandemija nalezljive bolezni pri ljudeh, pandemijo razglasi SZO in tako naznani ustrezno stopnjo pripravljenosti SZO in držav članic Evropske unije. MZ tudi o tem obvesti CORS.

5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb na državni ravni

MZ ob razglasitvi epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh obvesti:

- Vlado Republike Slovenija (razen če je epidemijo razglasila Vlada RS),
- strokovno svetovalno skupino ministra,
- Center za obveščanje RS (CORS),
- Urad Vlade RS za komuniciranje (UKOM),
- strokovno javnost in
- druge organe, skladno s svojim načrti komunikacije.

V primeru razglasitve epidemije ali pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh **CORS obvesti:**

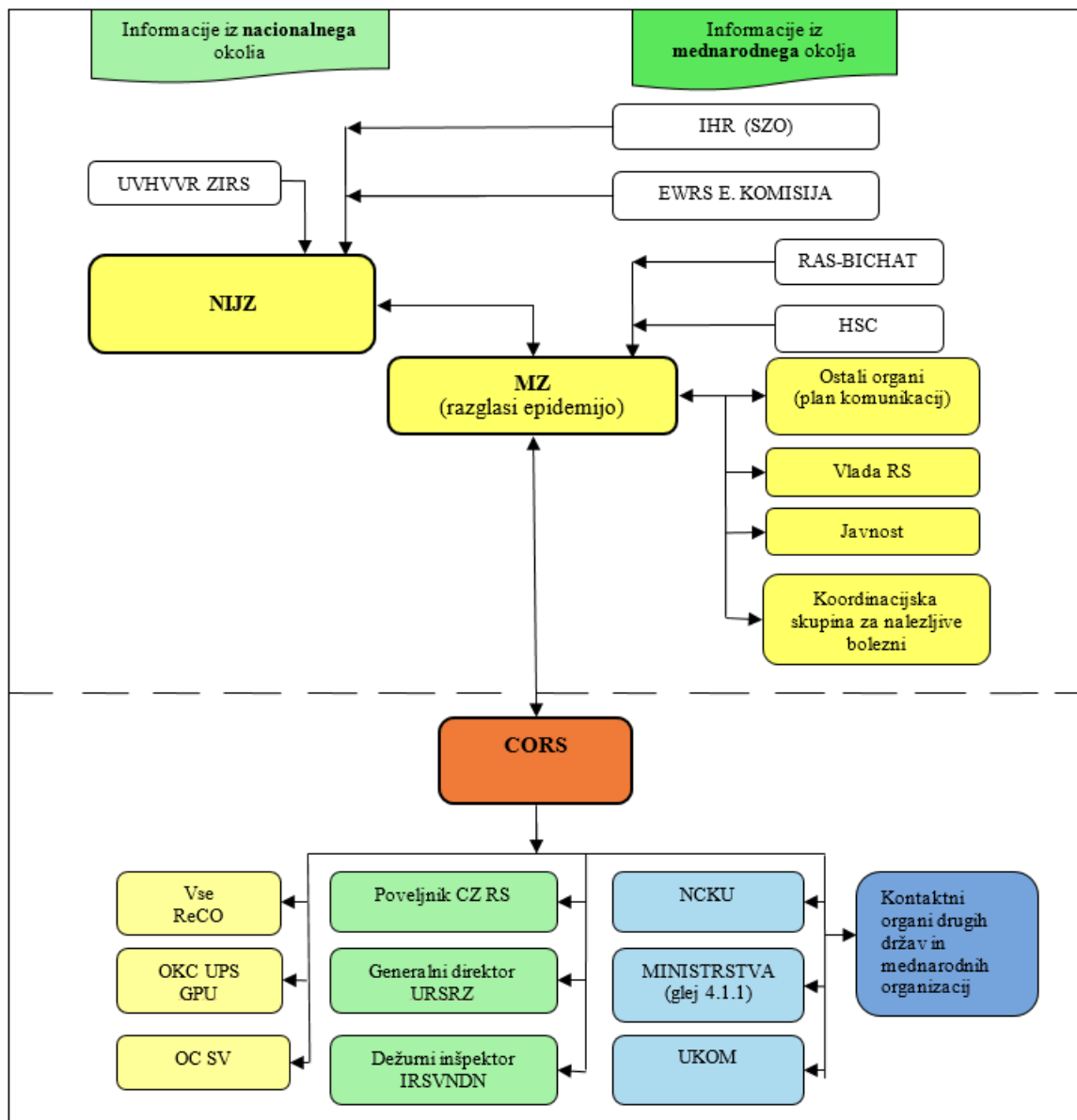
- vse regijske centre za obveščanje (ReCO),
- poveljnika CZ RS oziroma njegovega namestnika,
- generalnega direktorja URSZR oziroma njegovega namestnika,
- Operativno komunikacijski center Uprave za policijske specialnosti Generalne policijske uprave (OKC UPS GPU),
- Nacionalni center za krizno upravljanje (NCKU),
- Operativni center Slovenske vojske (OC SV),
- UKOM,
- Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (IRSVNDN),
- ministrstva in vladne službe, ki imajo zadolžitve po državnem načrtu,
- Rdeči križ Slovenije,
- kontaktne organe drugih držav in mednarodnih organizacij (skladno z mednarodnimi sporazumi).

CORS in MZ se medsebojno obveščata v primeru razglasitve epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh.

MZ obvešča CORS o vseh aktivnostih, ta pa informacije posreduje vsem odgovornim osebam določenih v sliki 2 ter Štab CZ RS, ko se ta aktivira. Sporočila se posredujejo po telefonu, elektronski pošti ali telefaksu. Prvo sporočilo v CORS mora biti obvezno po telefonu in ga mora prejemnik potrditi. Vsa objavljena sporočila, namenjena pristojnim organom in službam ter javnosti, ne glede na izvor, se v vednost oziroma seznanitev posredujejo prek osrednje kontaktne točke CORS.

CORS za obveščanje ob razglasitvi epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh obvešča odgovorne osebe, ki so določene v skupni prilogi P-15. Obvesti le prvo določeno pristojno osebo oziroma prvo dosegljivo osebo na seznamu.

Slika 2: Shema obveščanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh

P – 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči

D – 22 Načrt dejavnosti URSZR

5.3 Obveščanje splošne javnosti

Javnost mora biti o epidemiološkem stanju v državi in o pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh ter o potrebnem ravnanju posameznikov in gospodarski subjektov ter o načinu izvajanja in dostopa do javnih in za javnost pomembnih storitev (vključno s storitvami upravnih organov) pravočasno, celovito in objektivno obveščena, in sicer na način, ki je tako dostopen kot razumljiv vsem. Redno obveščanje in komuniciranje z javnostjo prispeva k umirjanju nastale situacije, obveščenosti prebivalstva in zmanjševanju težjih posledic za posameznika, družbo in gospodarstvo. V ospredju mora biti dostopnost do informacij (upoštevanje oblike, jezika, vsebine in informacijskega kanala) za vsakega posameznika, ki se nahaja v Republiki Slovenija, ne glede na jezik, socialni status ali druge okoliščine, vključujoč ranljive skupine.

Prvo sporočilo za javnost na državni ravni oblikuje in posreduje v objavo MZ v sodelovanju z NIJZ.

V primeru razglasitve epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh poteka obveščanje javnosti prek MZ in vseh drugih pristojnih resorjev ter NIJZ o stanju, ukrepih in izvajanju nalog iz njihove pristojnosti. Komunikacijske aktivnosti morajo potekati usklajeno. Za to poskrbi UKOM, ki organizira in zagotavlja usklajeno komuniciranje vseh vladnih institucij. Glede na obseg in razvoj dogodkov vlada lahko imenuje uradnega govornika na temo epidemije.

Vse informacije za javnost MZ, UKOM in Štab CZ RS posreduje CORS prek ReCO tudi občinam.

Po aktiviranju Štaba CZ RS sporočila za javnost glede izvajanja nalog ZRP pripravlja in posreduje v objavo Štab CZ RS. To nalogo opravlja predstavnik za odnose z javnostmi URSZR. Če URSZR za komuniciranje z javnostmi s svojimi kadrovskimi zmogljivostmi Štabu CZ RS ne more zagotoviti popolne podpore, se v obveščanje vključi tudi služba MO RS, pristojna za odnose z javnostmi.

Tujo splošno javnost v sodelovanju s predstavniki za odnose z javnostmi pristojnih ministrstev obvešča UKOM.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo skladno z Zakonom o medijih na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in javnih zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočil državnih organov za javnost pristojni:

- Televizija Slovenija,
- Radio Slovenija,
- Slovenska tiskovna agencija,
- po potrebi tudi drugi mediji in načini obveščanja.

CORS izdaja dnevne in izredne informativne biltene, ki so pripravljeni na podlagi sporočil za javnost na državni ravni in vsebujejo podrobnejše informacije.

P – 17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P – 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
D – 1000	Načrt komuniciranja ob aktiviranju državnega načrta

5.4 Obveščanje drugih držav, Evropske unije in mednarodnih organizacij

Slovenija ukrepe za obvladovanje nalezljivih bolezni usklajuje na ravni Evropske unije skladno z Uredbo (EU) 2022/2371 o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in Svetovno zdravstveno organizacijo skladno z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom (MZP – IHR, 2005). Usklajevanje odziva držav članic EU prek Odbora za zdravstveno varnost (Health Security Committee) koordinira Evropska komisija. Zgodnje zaznavanje in mednarodno obveščanje poteka prek sistema Evropske unije (EWRS) in sistema IHR, kjer je nacionalna kontaktna točka NIJZ.

URSZR prek CORS, skladno z mednarodnimi dvostranskimi in večstranskimi sporazumi o sodelovanju pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami obvešča o pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh sosednje države, torej Republiko Avstrijo, Republiko Hrvaško, Republiko Italijo in Republiko Madžarsko. Ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh URSZR oziroma CORS obvešča tudi Center za usklajevanje nujnega odziva (EU-ERCC), Evroatlantski center za usklajevanje pomoči ob nesrečah – (NATO-EADRCC) ter, če je treba, tudi Urad Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih aktivnosti (UN-OCHA).

P – 16	Pregled kontaktnih organov sosednjih držav in mednarodnih organizacij
D – 18	Vzorec obrazca za obveščanje organov drugih držav in mednarodnih organizacij

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

6.1 Aktiviranje državnih organov vodenja ZRP in njihovih strokovnih služb

O protiepidemijskih zdravstvenih ukrepih odloča MZ na podlagi predloga NIJZ. Poveljnik CZ RS v sodelovanju z MZ in NIJZ spremlja razmere na okuženem oziroma ogroženem območju in odloča o nadaljnjih ukrepih in nalogah ZRP.

Ko poveljnik CZ RS na podlagi predloga ministra, pristojnega za zdravje, sprejme odločitev o aktiviranju Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, o tem obvesti CORS. CORS o aktiviranju Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh obvesti vse nosilce načrtovanja in izvajalce nalog.

6.2 Aktiviranje državnih sil za ZRP

Enote, službe in druge operativne sestave sil za ZRP, ki so v državni pristojnosti, na podlagi odredbe poveljnika CZ RS ali njegovega namestnika, aktivira CORS.

Aktiviranje enot, služb in drugih operativnih sestav sil za ZRP, ki so v državni pristojnosti, po predhodnem soglasju poveljnika CZ RS ali njegovega namestnika oziroma poveljnika državne enote za hitre intervencije ali njegovega namestnika izvrši CORS neposredno ali v sodelovanju s pristojnim ReCO.

Ekološki laboratorij z mobilno enoto ter zavode in druge organizacije, ki so na podlagi pogodbe z URSZR pristojni za identifikacijo nevarnih snovi oziroma svetovanje pri izvajanju intervencij aktivira CORS.

Za pomoč Policije pri izvajanju ZRP ob epidemiji oziroma pandemiji lahko prek CORS in OKC UPS GPU zaprosi poveljnik CZ RS ali njegov namestnik oziroma vodja intervencije.

O sodelovanju Slovenske vojske (SV) pri zaščiti in reševanju odloča Vlada RS na predlog poveljnika CZ RS, v nujnih primerih pa minister na predlog poveljnika CZ RS, oziroma načelnik Generalštaba SV po pooblastilu ministra. Po odločitvi Vlade RS ali ministra za obrambo ali načelnika Generalštaba SV, poveljnik CZ RS prek CORS posreduje zahtevek za uporabo sil Slovenske vojske za naloge ZRP v operativni center Slovenske vojske (OC SV). Poveljnik sil SV na podlagi ukaza Generalštaba SV aktivira razpoložljive sile za posredovanje pri ZRP.

Pripadnike CZ in drugih državnih sil za ZRP vpokliče in določi naloge URSZR oziroma pristojna izpostava URSZR. Ti urejajo tudi vse zadeve, povezane z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki CZ ter drugih sil za ZRP (poklicni in prostovoljci) pri opravljanju nalog ZRP. V primeru aktiviranja državnega načrta država krije vse stroške, povezane s pripravljenostjo in delovanjem teh sil na prizadetem območju.

Državne sile za ZRP (državne in regijske enote), ki odidejo na prizadeta območja, se zberejo na svojih zbirališčih. Na podlagi zahtev občin prizadetega območja občine določijo njihovo delovišče in izdajo delovni nalog.

P – 5	Seznam zbirališč sil za ZRP
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga

6.3 Aktiviranje sredstev pomoči

Poveljnik CZ RS na zahtevo pristojnih občinskih in regijskih poveljnikov CZ ali njihovih namestnikov, vodij intervencijskih enot in služb, ministrstev presodi o potrebah po materialnih in finančnih sredstvih. O uporabi materialnih sredstev, ki so:

- last ZRSBR (državne blagovne rezerve), za pomoč prizadetim ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh odloča Vlada RS na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo v sodelovanju z ministrom, pristojnim za zdravje (na pobudo poveljnika CZ RS oziroma njegovega namestnika). ZRSBR je izvajalska institucija ministrstva, pristojnega za gospodarstvo, ki zagotavlja določene vrste in količine posameznih vrst blaga, ki morajo biti na razpolago za potrebe osnovne preskrbe, ko je ogroženo javno zdravje ljudi in zdravje živali skladno z zakoni, ki urejajo področje zdravja ljudi in živali. Osnovna preskrba je v tem primeru preskrba z osnovnimi živili in neživilskimi proizvodi, ki so nujni za preživetje oziroma življenje ljudi in živali, zagotavljanje javnega zdravja ljudi in zdravja živali, takojšnje preprečitev nastanka neposredno grozeče škode ter nemoteno delovanje služb za zaščito, reševanje in pomoč. O uporabi in nadomestitvi blagovnih rezerv odloča izključno Vlada RS kot ustanovitelj zavoda, lahko pa pooblasti ministra, pristojnega za gospodarstvo, da v določenih primerih v soglasju z ministrom, pristojnim za posamezno področje, odloča o uporabi blagovnih rezerv;
- državne rezerve materialnih sredstev, katerih skrbnik je URSZR za primer naravnih in drugih nesreč in za pomoč prizadetim ob pojavu nalezljive bolezni pri ljudeh, odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa o njihovi uporabi odloči poveljnik CZ RS. Državne rezerve materialnih sredstev se nahajajo v Državnem logističnem centru Roje. Državni logistični center se aktivira ob vseh večjih naravnih in drugih nesrečah, ki lahko povzročijo večjo materialno škodo ali ogrozijo življenje in zdravje večjega števila ljudi v kateremkoli delu Slovenije oziroma ob aktiviranju državnih načrtov zaščite in reševanja za posamezno naravno ali drugo nesrečo. V državnem logističnem centru se:
  - skladišči in razdeljuje oprema in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč štabom, enotam in službam CZ,
  - skladišči in razdeljuje opremo in sredstva iz zalog materialnih sredstev prizadetim prebivalcem ob naravnih in drugih nesrečah (prek izpostav URSZR in občin),
  - zbira, skladišči in razdeljuje humanitarna in mednarodna pomoč,
  - pomaga pri distribuciji opreme in sredstev iz državnih blagovnih rezerv.

Materialna pomoč države ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh bi obsegala posredovanje pri zagotavljanju posebne opreme, ki jo potrebujejo sile za ZRP za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, vodenja in usklajevanja ter pomoč v obliki zaščitne in reševalne opreme, objektov, finančnih sredstev, hrane, pitne vode ter zdravil in drugih življenjskih pripomočkov.

6.4 Mednarodna pomoč

Ob pojavu in razglasitvi epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, ki presega možnosti ukrepanja razpoložljivih domačih sil in sredstev za ZRP, lahko Republika Slovenija zaprosi za pomoč druge države, s katerimi ima sklenjene dvostranske ali večstranske sporazume o sodelovanju, prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite, pa tudi druge mednarodne organizacije.

Mednarodna pomoč se zaprosi skladno s postopkovnikom Podpora države gostiteljice mednarodni pomoči ob naravni in drugi nesreči in prilogami (v nadaljevanju postopkovnik). S postopkovnikom se opredeljujejo dejavnosti pristojnih organov v Republiki Slovenija za podporo pri sprejemu in uporabi mednarodne pomoči ob naravni in drugi nesreči v Republiki Slovenija.

Za mednarodno pomoč v silah in sredstvih lahko zaprosi Vlada RS ali poveljnik CZ RS ali njegov namestnik, če z meddržavnim sporazumom ni drugače določeno.

Po sprejeti odločitvi, da Slovenija zaprosi za mednarodno pomoč, URSZR oziroma CORS pošlje zaprosilo sosednjim in drugim državam, skladno z veljavnimi sporazumi, Evropski uniji – Centru za usklajevanje nujnega odziva (EU-ERCC) ter, glede na potrebe, mednarodnim organizacijam, skladno z mednarodnimi sporazumi.

Za sprejem mednarodnih donacij in nabavo materialnih sredstev iz tujine so odgovorni pristojni resorji.

Posamezni strokovnjaki, reševalne enote in službe ter materialna pomoč iz drugih držav se glede na odločitev poveljnika CZ RS zbirajo v Državnem logističnem centru Roje v Ljubljani in regijskih logističnih centrih. V teh centrih se neposredno zbira pomoč, ki bi prihajala v Republiko Slovenija po cestah in železnici. Za organizacijo in delovanje teh centrov je pristojna URSZR in njene izpostave.

Za sprejemanje pomoči, ki v Republiko Slovenija prihaja z zrakoplovi, so določena Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, Letališče Edvarda Rusjana Maribor in Letališče Cerklje ob Krki. Za organizacijo in pomoč pri sprejemanju mednarodne pomoči, ki v Republiko Slovenija prispe z zrakoplovi, in za nadaljnjo dostavo v ustrezne logistične centre ali neposredno na ogroženo območje, so pristojne izpostave URSZR Kranj, Maribor in Brežice.

Mednarodno pomoč zagotavlja tudi SZO, in sicer prek izvajanja mednarodnega zdravstvenega pravilnika. To pomoč ureja in usklajuje MZ.

D – 3	Načrt organizacije in delovanja Državnega logističnega centra Roje
D – 12	Podpora države gostiteljice mednarodni pomoči ob naravnih in drugih nesrečah v Republici Sloveniji (postopkovnik)
D – 1006	Postopkovnik za sprejem, skladiščenje in izdajanje zaščitnih sredstev za preprečevanje širjenja COVID-19 ter sprejem zahtevkov za njihovo reklamacijo

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Operativno strokovno vodenje in CZ in drugih sil za ZRP se organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni. Vodenje sil za ZRP in vodenja izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Posamezni državni organi imajo ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh naloge, določene v nadaljevanju, ki jih razdelajo v načrtih dejavnosti. Načrti dejavnosti so dodatki temu načrtu.

7.1.1 Vlada RS

- sprejme državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh;
- vodi dejavnosti za zaščito in reševanje ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.2 Poveljnik RS CZ

- operativno vodi dejavnosti za ZRP ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.3 Ministrstva, organi v sestavi, vladne službe

Ministrstva in vladne službe opravljajo naloge, kot jih določajo njihovi načrti dejavnosti, ki obsegajo:

- način zagotavljanja izvajanja dejavnosti med nesrečo (skladno s konceptom odziva v tem načrtu),
- organizacijo, ukrepe in naloge ter njihove izvajalce;
- materialna, finančna in druga sredstva za opravljanje nalog ter ukrepov;
- usmeritve za organiziranje, delovanje in izvajanje dejavnosti na regijski ter lokalni ravni.

Ministrstva in vladne službe imajo ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh naslednje naloge:

- odvisno od organiziranosti, so odgovorni za zagotovitev delovanja ministrstva kot tudi organov v sestavi, agencij, javnih podjetij in zavodov, drugih izvajalcev iz svoje pristojnosti ter za usmerjanje in usklajevanje priprav in delovanje zasebnih izvajalcev iz resornega področja;
- se povežejo z institucijami v pristojnosti resorja, drugimi državnimi organi ter subjekti, ki delujejo v resorju ministrstva, pridobijo informacije o obsegu prizadetosti ter druge informacije o aktualnem stanju na področju resorja;
- sodelujejo z drugimi ministrstvi, vladnimi službami in deležniki;
- skrbijo za obveščanje in organizacijo delovanja celotnega resorja;
- vnaprej pripravijo in ob nastanku potrebe prilagodijo in uveljavijo odloke, odredbe, navodila, sklepe, priporočila in smernice za organiziranje, delovanje in izvajanje dejavnosti ministrstva in celotnega resornega področja za učinkovito zaježitev nalezljive bolezni in delovanje v pogojih epidemije;

- usklajujejo izvajanje priporočenih in odrejenih ukrepov za preprečevanje in omejevanje epidemije, zaščitnih ukrepov in nalog ZRP ministrstva in izvajalcev iz svojega resornega področja;
- zagotavljajo enomesečno zalogo sredstev in opreme za osebno in skupinsko zaščito za primer množičnega pojava nalezljive bolezni;
- pripravljajo odgovore na najpogostejša vprašanja s področja resorja;
- vzpostavijo kontaktno telefonsko številko in poseben elektronski naslov za informacije s področja delovanja ministrstva.

Posamezni državni organi imajo, poleg zgoraj navedenih nalog, ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh naslednje naloge:

7.1.3.1 Ministrstvo, pristojno za obrambo in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Ministrstvo, pristojno za obrambo

- je nosilec načrtovanja sredstev in opreme za osebno in skupinsko zaščito za primer množičnega pojava nalezljive bolezni skladno z Uredbo o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Uprava RS za zaščito in reševanje

- vzpostavi Službo za podporo poveljniku CZ RS in zagotavlja druge pogoje za delo poveljnika CZ RS ter Štaba CZ RS;
- zagotavlja pogoje za delo izpostav URSZR;
- zagotavlja logistično podporo pri delovanju državnih sil ZRP;
- obvešča prebivalce, pristojne organe, izvajalce načrta, mednarodne organizacije in druge države;
- zagotavlja delovanje komunikacijskega sistema za delovanje državnih sil za ZRP;
- v okviru državnih rezerv materialnih sredstev zagotavlja enomesečno zalogo sredstev in opreme za osebno in skupinsko zaščito za sile ZRP, katerih ustanovitelj je država;
- aktivira pristojne organe in izvajalce načrta;
- usklajuje mednarodno pomoč;
- sodeluje pri oblikovanju državnih rezerv;
- predlaga uporabo mobilnega stacionarija;
- predlaga uporabo materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv;
- vodi pripravo končnega poročila ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh in ga predlaga v sprejem Vladi RS;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti Uprave RS za zaščito in reševanje

Slovenska vojska

- zagotavlja zmogljivosti vojaške zdravstvene enote v obsegu enote ROLE 1, enote Role 2 BL (basic land) in veterinarske enote;
- zagotavlja zmogljivosti biološkega laboratorija ter zmogljivosti za izvajanje dezinfekcije;
- zagotavlja enoto za prečiščevanje vode;
- zagotavlja zmogljivost helikopterske enote pri opravljanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog, pomembnih za ZRP;

- zagotavlja sodelovanje vojaških psihologov pri izvajanju psihološke pomoči;
- zagotavlja logistične zmogljivosti;
- usklajuje izvajanje odrejenih zdravstvenih in zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP v SV;
- koordinira, usmerja ter nadzoruje aktivnosti enot, posameznikov in zmogljivosti SV (pripadnikom SV poveljujejo poveljniki)
- skladno s svojimi pristojnostmi usklajuje sodelovanje preostalih zmogljivosti SV pri izvajanju nalog in
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt delovanja SV pri zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah (načrt VIHRA)

7.1.3.2 Ministrstvo, pristojno za zdravje

- je nosilec načrtovanja sredstev in opreme za osebno in skupinsko zaščito za primer množičnega pojava nalezljive bolezni skladno z Uredbo o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito;
- odobri načrt pripravljenosti na epidemijo/pandemijo nalezljive bolezni na področju zdravstva;
- sodeluje z izvajalci javne zdravstvene službe, ki bodo z ustrezno organizacijo in pogoji skrbeli za zdravstveno oskrbo obolelih;
- koordinira načrtovalne aktivnosti z drugimi ministrstvi/institucijami/zavodi in štabom CZ RS, z Zdravstvenim inšpektoratom Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZIRS) in drugimi inšpekcijskimi organi;
- ob strokovni podpori NIJZ pripravi sporočila za javnost skladno z načrtom komunikacije;
- pripravi predlog sklepa Vlade RS za uvrstitev nove nalezljive bolezni na seznam obvezno prijavljenih bolezni;
- razglasi epidemijo za okuženo ali ogroženo območje;
- pripravi predlog za aktiviranje in predlog za preklic aktiviranja državnega načrta;
- imenuje in vodi operativno koordinacijsko skupino ministrstva;
- imenuje strokovno svetovalno skupino ministra za zdravje ter druge koordinacijske skupine za pediatrijo, ginekologijo in porodništvo, psihiatrijo, zobozdravstvo;
- spremlja stanje pri preskrbi z zdravili, opremo in medicinskimi pripomočki ter predlaga uporabo blagovnih rezerv;
- predlaga uporabo sredstev iz DRMS;
- predlaga poveljniku CZ RS glede aktiviranja sil in sredstev za ZRP in glede izvajanja ukrepov ter nalog;
- izdelava načrt notranjega in zunanjega komuniciranja ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh;
- izdaja odločbe o karanteni in ureja nastanitev za osebe, ki jim je bila določena karantena oz. izolacija;
- odreja druge posebne ukrepe za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni;
- mednarodno sodelovanje v okviru EU in SZO pri načrtovanju ukrepov omejevanja in preprečevanja posledic nalezljivih bolezni in redno poročanje v njihove sisteme poročanja;
- redno revidira (dopolnjuje, spreminja) načrt pripravljenosti na nalezljive bolezni področju zdravstva;
- mednarodno sodeluje v okviru sistema Rapid Alert System for Biological and Chemical Attacks and Threats (RAS BICHAT);
- pripravi končno poročilo o pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Urad RS za kemikalije

- spremlja učinkovitost in ugotavlja ustreznost sredstev za dezinfekcijo, dezinfekcijo in deratizacijo (v nadaljnjem besedilu: DDD);
- vodi evidenco sredstev za DDD;
- sodeluje z NIJZ pri pripravi smernic, priporočil in navodil za obvladovanje epidemije glede DDD;
- zagotavlja strokovno podporo pri načrtovanju, nabavi in uporabi razkužil za potrebe državnih blagovnih rezerv in državnih rezerv materialnih sredstev;
- zagotavlja razpoložljivost sredstev za DDD skladno z oceno tveganja glede na nalezljivo bolezen;
- izvaja inšpekcijski nadzor nad razkužili in sredstvi za DDD v prometu in uporabi.

Zdravstveni inšpektorat RS

- izvaja inšpekcijski nadzor nad odloki Vlade RS in odredbami ministra za zdravje, ki so sprejeti na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih z drugimi pristojnimi inšpekcijskimi organi in policijo.

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Centralna enota NIJZ z območnimi enotami

- predlaga in izvaja ukrepe za preprečevanje epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh;
- izvaja epidemiološko spremljanje epidemijskega oziroma pandemijskega pojavljanja nalezljivih bolezni;
- ob pojavu nalezljive bolezni pripravi oceno tveganja za javno zdravje (v roku od 24 do 48 ur);
- usklajuje pripravo smernic in standardnih postopkov za obvladovanje epidemije oziroma pandemije nalezljivih bolezni pri ljudeh;
- opredeljuje potrebe po laboratorijski diagnostiki mikroorganizmov;
- komunicira in posreduje informacije za splošne in strokovne javnosti skladno z načrtom obveščanja;
- vzpostavi linijo odprtega telefona za prebivalstvo za informacije o preprečevanju širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh;
- predlaga in izvaja ukrepe za zagotavljanje izolacije in karantene;
- predlaga strategijo in operativni načrt zaščite s cepljenjem in z zdravili ter ga po potrebi izvaja;
- sodeluje in komunicira z mednarodnimi organizacijami (SZO-IHR, EU-EWRS);
- izvaja naloge, ki jih določa Uredba o sredstvih in opreми za osebno in skupinsko zaščito;
- zagotovi regijsko pokrivanje in strokovno podporo izvajalcem institucionalnega varstva in pomoči družini na domu oziroma izvajalcem dolgotrajne oskrbe in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH)

- pripravi načrt laboratorija za delo v primeru nalezljive bolezni (epidemije/pandemije);
- izvaja laboratorijsko diagnostiko povzročiteljev nalezljivih bolezni v medicinskih mikrobioloških laboratorijih z dovoljenjem za delo in prijavo povzročiteljev epidemiološki službi;
- izvaja naloge nacionalnih referenčnih laboratorijev in javno zdravstvenih mikrobioloških laboratorijev vključno z validacijo in uvajanjem novih metod in vzdržuje zbirke izolatov za namene epidemioloških raziskav;

- zagotavlja strokovno podporo in laboratorijske analize pri skrbi za zdravstveno ustrezno pitno vodo, varno hrano, varno in čisto okolje in ravnanje z odpadki vključno z delovanjem nacionalnih referenčnih laboratorijev na teh področjih;
- izvaja aktivnosti Uradnega kontrolnega laboratorija za zdravila;
- sodeluje v delovnih telesih uradnih inštitucij na nacionalni ravni, na ravni EU in širše in zagotavlja strokovno podporo pristojnim ministrstvom in inšpektoratom.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za zdravje

7.1.3.3 Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

- spremlja dogajanje na področju zadostne preskrbe s hrano v Sloveniji in v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo, ter ZRSBR sprejema oziroma predlaga ukrepe;
- se poveže s pristojnimi ministrstvi drugih držav in mednarodnih institucij, usklajuje ukrepe ter pridobiva podatke o usklajenih ukrepih v drugih državah ter njihovi učinkovitosti, če smiselno v sodelovanju z njimi usklajuje ukrepanje;
- pri izvajanju ukrepov in nalog za učinkovito zaježitev nalezljive bolezni (npr. sodeluje pri zagotavljanju dodatne delovne sile v kmetijstvu (poziv k pomoči kmetom in kmetijskim gospodarstvom pri sezonskih opravilih);
- za uvedbo ukrepov s finančnimi posledicami zagotovi potrebna sredstva v okviru svojega finančnega načrta;
- redno oziroma sprotno obvešča javnost o vseh pomembnih oziroma izpostavljenih temah s področja delovanja ministrstva in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

- zagotavlja uradni nadzor pri uvozu blaga tako na mejnih kontrolnih točkah v Luki Koper in na Letališču Jožeta Pučnika kot v notranjosti države na odobrenih mestih sprostitve blaga v prosti promet;
- zagotavlja uradni nadzor pri izvozu ter potrjevanje in izdajanje spričeval in potrdil;
- zagotavlja nadzor pri premikih živali in določenega blaga med državami Evropske unije, ter izdaja predpisana spričevala;
- zagotavlja nadzor nad dobrobitjo živali v okviru izstopne točke za žive živali in obravnavo vseh primerov suma mučenja živali;
- zagotavlja nadzor, ki je predpisan v proizvodnji živil od primarne pridelave, predelave in distribucije, vključno z maloprodajo;
- zagotavlja predpisan uradni nadzor pooblaščenih izdajalcev dejavnosti z dovoljenjem za izdajanje rastlinskih potnih listov, etiket dobavitelja in označevanje po ISPM 15;
- zagotavlja obravnavo vseh informacij vključno s prijavi, ki kažejo na to, da živila ali krma niso varni ali da gre za ogrožanje zdravja ljudi;
- spremlja stanje in sprejema ukrepe za preprečevanje pojava in širjenja zoonoz;
- zagotavlja izvajanje ukrepov za odkrivanje, preprečevanje in izkoreninjanje bolezni živali;
- zagotavlja nadzor in izvajanje ukrepov za zgodnje odkrivanje, preprečevanje širjenja in izkoreninjenje škodljivih organizmov rastlin;
- zagotavlja obravnavo vseh odkritih tveganj za zdravje ljudi, živali, dobrobit živali, zdravje rastlin v primeru gensko spremenjenih organizmov in fitofarmaceutskih sredstev pa tudi tveganj za okolje ter suma goljufivih in zavajajočih praks;
- zagotavlja izvedbo načrtovanih vzorčenj v povezavi z zgoraj navedenimi nalogami;
- izvajanje postopkov odobritev, registracij in pridobitev dovoljenj;
- zagotavlja stalno zalogo potrebnih zaščitnih sredstev za lastno nemoteno delovanje in glede na razpoložljive kadrovske vire opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

7.1.3.4 Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve

- opravlja nujne naloge, ki se nanašajo na organizacijo in izvedbo ukrepov na prizadetem območju;
- obvešča javnost o izvedenih nalogah s svojega delovnega področja in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Policija

- varuje življenja, osebno varnost in premoženje ljudi ter vzdržuje javni red na prizadetem območju;
- preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja ter prekrške, odkriva in prijema njihove storilce ter druge iskane osebe in jih izroča pristojnim organom;
- nadzira in skladno s stanjem prometne infrastrukture ureja promet ter omogoča interveniranje silam za ZRP;
- skladno z razmerami varuje državno mejo in izvaja mejni nadzor ter policijske naloge v zvezi s tujci;
- skladno z usmeritvami NIJZ in MZ vzpostavi posebne režime prehajanja državnih meja zaradi preprečevanja širjenja nalezljive bolezni;
- izvaja zaščitne ukrepe in naloge ZRP iz svoje pristojnosti v Centru za tujce;
- s svojo letalsko enoto sodeluje pri opravljanju policijskih, humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog, pomembnih za ZRP;
- izvaja zakonsko določene naloge in nudi pomoč pri izvajanju določenih ukrepov, ki jih odredijo pristojne inštitucije (prepoved oziroma omejitev gibanja prebivalstva na okuženih ali neposredno ogroženih območjih; prepoved zbiranja ljudi po šolah, kinodvoranah, javnih lokalih ali drugih javnih mestih, dokler ni več nevarnosti širjenja nalezljive bolezni);
- sodeluje pri identifikaciji oseb;
- vzpostavi operativni štab oziroma 24-urno kontaktno telefonsko in poseben elektronski naslov za informacije s področja delovanja policije;
- nastalim razmeram oziroma okoliščinam prilagaja svojo organiziranost, oblike in metode dela ter način delovanja in sodelovanja;
- obvešča javnost o izvedenih nalogah iz svojega delovnega področja;
- sodeluje z drugimi organizacijskimi enotami ministrstva ter drugimi državnimi organi, še posebej s centri za obveščanje;
- sodeluje s policijami drugih držav in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za notranje zadeve

7.1.3.5 Ministrstvo, pristojno za promet

- izdela načrt prometne ureditve na prizadetem območju ter vzpostavlja prometni režim v železniškem, zračnem, pomorskem in cestnem prometu glede na razmere ter prednosti;
- obvešča javnost ter prednostne uporabnike prometnih storitev o zaporah, omejitvah in drugih spremembah v cestnem, železniškem pomorskem in zračnem prometu;
- v primeru večjih zastojev oziroma zapor cest spremlja osnovno oskrbo (voda, hrana, ipd.), ki jo upravljavci cest zagotavljajo udeležencem, ki so ostali v zastoju in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za promet
--

7.1.3.6 Ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor

- usmerja dejavnost za vzpostavitev vodne oskrbe in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva pristojnega za naravne vire in prostor
--

7.1.3.7 Ministrstvo, pristojno za okolje, podnebje in energijo

- spremlja in usklajuje področje oskrbe z energijo;
- zagotavlja meteorološke in hidrološke podatke;
- pri izvajanju ukrepov in nalog za učinkovito zaježitev nalezljive bolezni in zagotavlja delovanje gospodarskih javnih služb iz svoje pristojnosti in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva pristojnega za okolje, podnebje in energijo
---

7.1.3.8 Ministrstvo, pristojno za zunanje in evropske zadeve

- vzpostavlja stike z vladami tujih držav in mednarodnimi organizacijami zaradi obveščanja o stanju ter posledicah epidemije/pandemije in ukrepov za zagotavljanje morebitne mednarodne pomoči;
- na predlog pristojnih organov obvešča tuja diplomatska in konzularna predstavništva pristojne za Republiko Slovenija o razmerah v državi in o posledicah epidemije/pandemije ter o razmerah, ki lahko vplivajo na varnost tujih državljanov v Republiki Slovenija;
- sodeluje pri organizaciji prihodov tujih diplomatskih in konzularnih predstavnikov, predstavnikov mednarodnih organizacij, tujih državljanov in ekip, ki bi želele priti na ogroženo območje zaradi ugotavljanja stanja in posredovanja morebitne pomoči;
- v primeru epidemije/pandemije v tujini vzpostavi stike z oblastmi v prizadeti državi, ponudi pomoč slovenskim državljanom, ki se nahajajo v tej državi, ter objavi varnostno priporočilo za potovanje v to državo;
- vzpostavi načrt za odzivanje v kriznem obdobju, vključno s kontaktno telefonsko številko in poseben elektronski naslov za informacije s področja delovanja ministrstva;
- zagotavlja delovanje notranje organizacijske enote, ki je pristojna za odzivanje na konzularne krizne razmere, ki vzpostavi režim delovanja namenjen hitremu odzivanju na krizo (glavne naloge so nujna pomoč slovenskim državljanom v tujini, vključno z evakuacijo, koordinacija in komunikacija s Policijo, Ministrstvom za obrambo, Upravo RS za zaščito in reševanje, diplomatskimi predstavništvi in konzulati Republike Slovenije in drugimi resorji);
- usklajuje prihode slovenskih državljanov in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za zunanje in evropske zadeve
--

7.1.3.9 Ministrstvo, pristojno za finance

- določi prednosti pri uporabi sredstev proračuna Republike Slovenija oziroma zaradi nastanka novih obveznosti za proračun lahko skladno z Zakonom o javnih financah Vladi RS predlaga ukrepe začasnega zadržanja izvrševanja proračuna in v kolikor se

- med izvajanjem ukrepov začasnega zadržanja izvrševanja proračuna proračun ne more uravnovesiti, lahko predlaga rebalans proračuna;
- pripravi predloge ukrepov za zagotovitev oziroma prerazporeditev možnega obsega finančnih sredstev za odpravo posledic nesreče;
  - glede na izražen interes objavlja številko računa, na katerega lahko donatorji nakažejo sredstva za odpravo posledic epidemije;
  - posreduje zahtevo na Evropsko komisijo za odobritev možnosti oprostitve carinskih dajatev in davka na dodano vrednost za uvoz zaščitnih sredstev, medicinskih pripomočkov in drugega blaga, ki je potrebno za preprečevanje širjenja in obvladovanje posledic epidemije;
  - predlaga dodelavo ukrepov na bančnem področju za zagotovitev potrebne likvidnosti prebivalstvu in gospodarstvu in
  - opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za finance

7.1.3.10 Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, turizem in šport

- sodeluje pri dejavnostih z zvezi z blagovnimi rezervami skladno z zakonom, ki ureja blagovne rezerve;
- izvaja naloge, ki jih določa Uredba o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito;
- spremlja sprotno preskrbljenost trga z blagom osnovne preskrbe in ugotavlja predvideno preskrbljenost ter Vladi RS pripravi predloge za ureditev preskrbe z uporabo državnih blagovnih rezerv (zagotavljanje osnovne preskrbe prebivalstva z osnovnimi živili in neživilskimi proizvodi);
- spremlja nevarnosti širjenja nalezljivih bolezni in v sodelovanju s pristojnimi ministrstvi pripravi podlage za oblikovanje dodatnih zalog blaga v blagovnih rezervah, s katerimi intervenira na trgu, skladno z zakonom, ki ureja blagovne rezerve;
- z uporabo blagovnih rezerv spremlja in uravnava dogajanja na trgu, da prepreči kritično zmanjšanje zalog življenjsko pomembnih izdelkov, vključno z zdravili in medicinskimi pripomočki;
- sodeluje in usmerja aktivnosti, povezane z nadaljevanjem razvojnih, proizvodnih, storitvenih in drugih dejavnosti na prizadetem območju, (spodbudi in podpre npr. razvoj novih/izboljšanih izdelkov in storitev, zagotavlja pogoje za vzpostavitev domače proizvodnje, ki zagotavlja samooskrbo na problematičnih segmentih, kot na primer proizvodnjo zaščitnih mask in zaščitne opreme);
- opredeli takojšnje interventne ukrepe in določi strateške ukrepe, ki bodo pripomogli k vzpostavitvi ali oblikovanju pretrganih dobaviteljskih verig oziroma nadomestili njihove manjkajoče člene, s čemer bi lahko tudi dolgoročno zmanjšali odvisnost od dobaviteljev izven EU;
- pripravi program finančnih spodbud za blaženje posledic epidemije nalezljive bolezni;
- sodeluje pri izvajanju dejavnosti ob izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog v turističnih objektih in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Zavod RS za blagovne rezerve

- vodi evidenco o zalozah blaga, ki se nanaša na blagovne rezerve za potrebe preskrbe ob pojavu nalezljive bolezni;
- na podlagi sklepov Vlade RS upravičencem zagotovi blago iz blagovnih rezerv;
- izvaja naloge določene v Uredbi o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za gospodarstvo, turizem in šport
--

7.1.3.11 Ministrstvo, pristojno za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

- sodeluje in pripravlja usmeritve ter navodila za delo izvajalcev socialnovarstvenih storitev in programov, izvajalcev javnih pooblastil ter drugih zavodov v pristojnosti ministrstva;
- pripravi usmeritve/pojasnila glede dela na domu in odrejanje drugega dela v izjemnih okoliščinah, pojasnila glede pravic in obveznosti iz delovnega razmerja v času posebnih okoliščin, pripravi predlog glede delnega povračila nadomestila plače;
- sodeluje pri usklajevanju nastanitve varovancev v kriznih namestitvah centrov za socialno delo, nastanitvenih socialnovarstvenih programih in drugih zavodih v pristojnosti ministrstva;
- Vladi RS predlaga zagotovitev dodatnih finančnih sredstev za izvajanje pomoči in zagotavljanje izvedbe izplačil upravičencem;
- sodeluje pri pripravi pravnih podlag za ublažitev posledic epidemije (zagotovitev in izplačilo dodatnih finančnih sredstev in drugo) in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
--

7.1.3.12 Ministrstvo, pristojno za solidarno prihodnost

- je nosilec načrtovanja sredstev in opreme za osebno in skupinsko zaščito za primer množičnega pojava nalezljive bolezni skladno z Uredbo o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito;
- vzpostavi komunikacijo z izvajalci socialnovarstvenih storitev in storitev dolgotrajne oskrbe v javni mreži v svoji pristojnosti na prizadetem območju;
- spremlja stanje in sprejema ukrepe iz svoje pristojnosti na prizadetem območju;
- izvaja ukrepe za preprečitev oziroma lajšanje socialne stiske uporabnikov socialnovarstvenih zavodov na prizadetem območju prek izvajalcev socialnovarstvenih storitev in programov; izvajalcev javnih pooblastil ter drugih zavodov v pristojnosti ministrstva in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za solidarno prihodnost
--

7.1.3.13 Ministrstvo, pristojno za vzgojo in izobraževanje

- se poveže z inštitucijami v pristojnosti resorja pristojnega za vzgojo in izobraževanje, drugimi državnimi organi ter lokalno skupnostjo in sodeluje z njimi pri reševanju nastale situacije na prizadetem območju;
- v sodelovanju z NIJZ, MZ in Vlado RS odloča o prenehanju pouka oziroma izvajanju izobraževanja (ter usposabljanja in izpopolnjevanja) ali predčasnem zaključku šolskega leta;
- odloča o izvajanju pouka na daljavo, kombiniranju pouka v šolah in na daljavo ter drugih oblik vzgojno izobraževalnega dela in poda natančna navodila in usmeritve za izvedbo;
- v primeru izvajanja pouka na daljavo poskrbi za zagotavljanje infrastrukturnih pogojev za nadaljevanja vzgojno-izobraževalnega dela in drugih dejavnosti na področju otroškega varstva, osnovnega šolstva in izobraževanja na srednjih in višjih šolah;

- v primeru izvajanja pouka na daljavo zagotovi nemoteno delo v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, ki so ustanovljeni za delo s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, v drugih zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, osnovnih šolah s prilagojenim programom in osnovnih šolah z oddelki prilagojenega programa pa zagotovi izvajanje zdravstvene dejavnosti, nujno varstvo in individualne obravnave otrok s posebnimi potrebami;
- usklajuje izvajanje odrejenih zdravstvenih in zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP na ministrstvu, v organih v sestavi in vzgojno izobraževalnih zavodih in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje

7.1.3.14 Ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, znanost in inovacije

- v sodelovanju z NIJZ, MZ in Vlado RS odloča o predčasnem zaključku študijskega leta;
- odloča o izvajanju študija na daljavo, kombiniranju študija v ustanovah in na daljavo in poda navodila in usmeritve za izvedbo in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, znanost in inovacije

7.1.3.15 Ministrstvo, pristojno za pravosodje

- v okviru svojih pristojnosti opravlja naloge na področjih organizacije in statusa sodišč, državnega tožilstva, državnega odvetništva, ustavnega sodišča ter izvrševanja kazenskih sankcij in probacije;
- predsedniku Vrhovnega sodišča RS predlaga začasno omejitev poslovanja sodišč za zgolj določene vrste zadev (skladno z Zakonom o sodiščih), s ciljem razbremenitve strank sodnih postopkov oziroma pravosodnih organov;
- z Upravo RS za izvrševanje kazenskih sankcij ter sodišči pripravi aktivnosti za zmanjšanje prezasedenosti zaporov (zamiki pri nastopih novih obsojencev na prestajanje kazni zapora, predčasni izpusti zapornikov, prekinitve kazni zapora, pogojni odpusti itd.) in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za pravosodje

7.1.3.16 Ministrstvo, pristojno za javno upravo

- opravlja naloge na področjih javne uprave, systemskega urejanja organiziranosti in delovanja javnega sektorja, upravnega poslovanja, javnega naročanja, dostopa do informacij javnega značaja, delovanja nevladnih organizacij in lokalne samouprave;
- opravlja naloge s področja kakovosti javne uprave, boljše zakonodaje ter odprave administrativnih ovir;
- izvaja skupna javna naročila;
- spremlja stanje in sprejema ukrepe glede zagotavljanja podpore delovanju storitev za upravne enote in elektronskega javnega naročanja;
- pri izvajanju ukrepov in nalog za učinkovito zajezitev nalezljive bolezni (npr. pripravi poziv, da naj zaradi preprečevanja širjenja nalezljive bolezni pri ljudeh, izvajanje nalog na upravni enoti omejijo na najbolj nujne zadeve, odloča o zmanjšanju števila zaposlenih na ministrstvu, z napotitvijo javnih uslužbencev na čakanje oziroma odreditvijo dela od doma);

- pripravi priporočila, kako v času epidemije organizirati delo zaposlenih v državnih organih, pa tudi v občinah, tako glede odrejanja dela na domu, čakanja na domu, pravic in obveznosti zaposlenih;
- na portalu e-JN (Elektronsko javno naročanje) objavi vse informacije v zvezi z javnim naročanjem in nujnimi javnimi naročili, ki so povezani z nabavo nujne zaščitne opreme za blažitev posledic epidemije nalezljive bolezni pri ljudeh, in zagotavlja nemoteno izvajanje pomoči javnim naročnikom glede izvajanja postopkov javnega naročanja;
- je nosilec načrtovanja sredstev in opreme za osebno in skupinsko zaščito za primer množičnega pojava nalezljive bolezni skladno z Uredbo o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za javno upravo
--

7.1.3.17 Ministrstvo, pristojno za digitalno preobrazbo

- opravlja naloge na področju informacijske družbe, elektronskih komunikacij, digitalne vključenosti, digitalnih kompetenc, podatkovne ekonomije, upravljanja z informacijsko-komunikacijskimi sistemi in zagotavljanja elektronskih storitev javne uprave;
- spremlja stanje in sprejema ukrepe glede delovanja centralne informacijsko-komunikacijske infrastrukture državnih organov – HKOM;
- spremlja stanje in sprejema ukrepe glede delovanja centralne informacijske infrastrukture Podatkovnega centra;
- spremlja stanje in sprejema ukrepe glede delovanja storitev elektronskega poslovanja e-uprave ter informacijskih sistemov, ki so nameščeni na centralni informacijski infrastrukturi;
- spremlja stanje in sprejema ukrepe za nemoteno zagotavljanje informacij in digitalnih javnih storitev za državljane, podjetja in širšo družbo na predstavitvenih in storitvenih portalih;
- opravlja naloge na področju elektronskega poslovanja javne uprave;
- sodeluje z drugimi ministrstvi, vladnimi službami in organizacijami/drugimi deležniki, npr. pri vzpostavitvi orodij in/ali storitev za obveščanje javnosti (vladni krizni klicni center, ChatBot itd.);
- opozarja uporabnike na previdnost pri uporabi elektronske pošte, odpiranju priložnosti in spletnih povezav;
- spremlja pojave kibernetičnih napadov ter druge incidente informacijske varnosti in se odziva nanje;
- strokovno usmerja in usklajuje področje informacijske družbe in elektronskih komunikacij;
- zagotavlja strojno in programsko opremo ter licence za zagotavljanje dela od doma za javne uslužbenke in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za digitalno preobrazbo
--

7.1.3.18 Ministrstvo, pristojno za kulturo

- spremlja stanje izvajanja dejavnosti s področja delovanja ministrstva, zlasti s področja dejavnosti varstva kulturne dediščine, za pristojne institucije pripravi usmeritve, navodila in priporočila ter izvaja druge ukrepe za namen izvajanja njihovih nalog med epidemijo oziroma pandemijo nalezljive bolezni pri ljudeh in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za kulturo

7.1.3.19 Urad Vlade RS, pristojen za komuniciranje

- usklajuje pripravo skupnih sporočil za javnost in jih posreduje javnosti prek medijev, svetovnega spleta (prek spletne strani www.gov.si) ter družbenih omrežij;
- obvešča tujo splošno javnost v sodelovanju s pristojnimi organi;
- po potrebi organizira in vodi medijsko središče;
- po potrebi pripravlja novinarske konference za domače in tuje novinarje;
- zagotavlja usklajevanje pristojnih državnih organov pri obveščanju javnosti ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh;
- navezuje stike z redakcijami tujih medijev in novinarji, akreditiranimi v Sloveniji, ter skrbi, da imajo na voljo informativno in drugo gradivo;
- spremlja in analizira poročanje domačih in tujih medijev ter pripravlja izbore prispevkov, objavljenih v njih (tako imenovane klipinge);
- usklajuje izvajanje odrejenih zdravstvenih in zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP v UKOM in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti Urada Vlade RS, pristojnega za komuniciranje

7.1.3.20 Ministrstvo, pristojno za kohezijo in regionalni razvoj

- opravlja naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti ministrstva, pristojnega za kohezijo in regionalni razvoj

7.1.3.21 Urad Vlade RS, pristojen za Slovence v zamejstvu in po svetu

- opravlja naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22 Načrt dejavnosti Urada Vlade RS, pristojnega za Slovence v zamejstvu in po svetu

7.2 Operativno vodenje

Zdravstvene ukrepe in druge posebne ukrepe ter njihovo izvajanje in spremljanje razmer na terenu določi minister, pristojen za zdravje, in jih usklajuje MZ. Ob aktiviranju državnega načrta vodi aktivnosti ZRP poveljnik CZ RS. Na podlagi napovedi poteka epidemije ali pandemije in ocene razmer, ki jo pripravi MZ v sodelovanju z NIJZ in Koordinacijsko skupino za spremljanje in obvladovanje nalezljivih bolezni, poveljnik CZ RS določi zaščitne ukrepe in naloge ZRP. Poveljnik CZ RS pri izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP sodeluje s pristojnim regijskim in občinskim poveljnikom CZ. Poveljnik CZ RS usklajuje in usmerja aktivnosti, ko se aktivirajo državne sile in sredstva za ZRP in ko se v intervencijo vključijo gasilske ter druge enote iz več regij, policija in SV.

Operativno strokovno vodenje sil za ZRP izvajajo pristojni poveljniki Civilne zaščite ob pomoči štabov CZ in služb za podporo štabom CZ, vodje intervencije in vodje reševalnih enot.

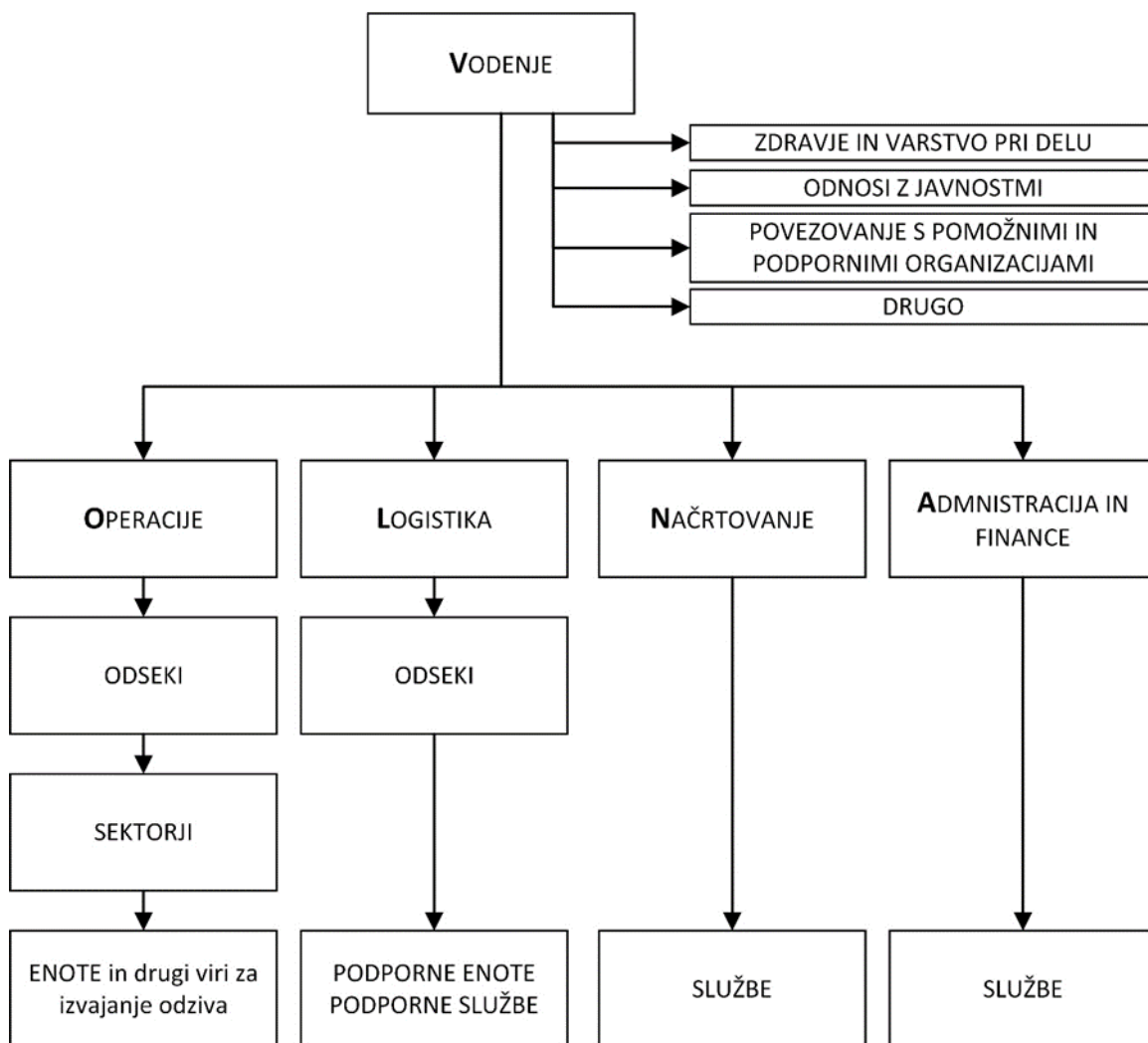
Vodenje intervencije se izvaja po sistemu SVOD – Sistem vodenja odziva na dogodke, ki je bil razvit na podlagi mednarodno uveljavljenega sistema ICS. Razvejanost organizacijske strukture vodenja se prilagaja vrsti nalog, njihovem številu ter številu izvajalcev nalog, pa tudi številu hkratnih dogodkov na isti ravni pristojnosti, kadar SVOD uporabljamo na ravni lokalne skupnosti, regiji in države. sistema se prilagaja obsegu nesreče in številu dogodkov ter ravnem pristojnosti – lokalna, regijska in državna raven.

Vodja intervencije oziroma pristojni poveljnik CZ skladno z obsegom in razvojem intervencije odziva na dogodek širi organizacijsko strukturo vodenja na področja: vodenje, operacije, logistika, načrtovanje ter administracija in finance. Vsako področje ima praviloma svojega vodjo ter se po potrebi nadalje deli na odseke in sektorje v katerih delujejo enote ali službe, posamezni strokovnjaki in drugi izvajalci odziva. Vodja intervencije oziroma pristojni poveljnik CZ po potrebi lahko imenuje svoje pooblaščenca za: varnost pri delu in zdravje, odnose z javnostmi, povezave s pomožnimi in podpornimi organizacijami ter druge naloge (pravne zadeve, varnostne zadeve, itd.), ki mu pomagajo izvajati naloge v področju vodenja.

V organizacijsko strukturo sistema vodenja po SVOD se vključuje člane štabov CZ, služb za podporo štabom CZ, javne uslužbence s specifičnimi znanji in pripadnike sil ZRP, Policije, nujne medicinske pomoči in ostalih pristojnih organizacij in služb.

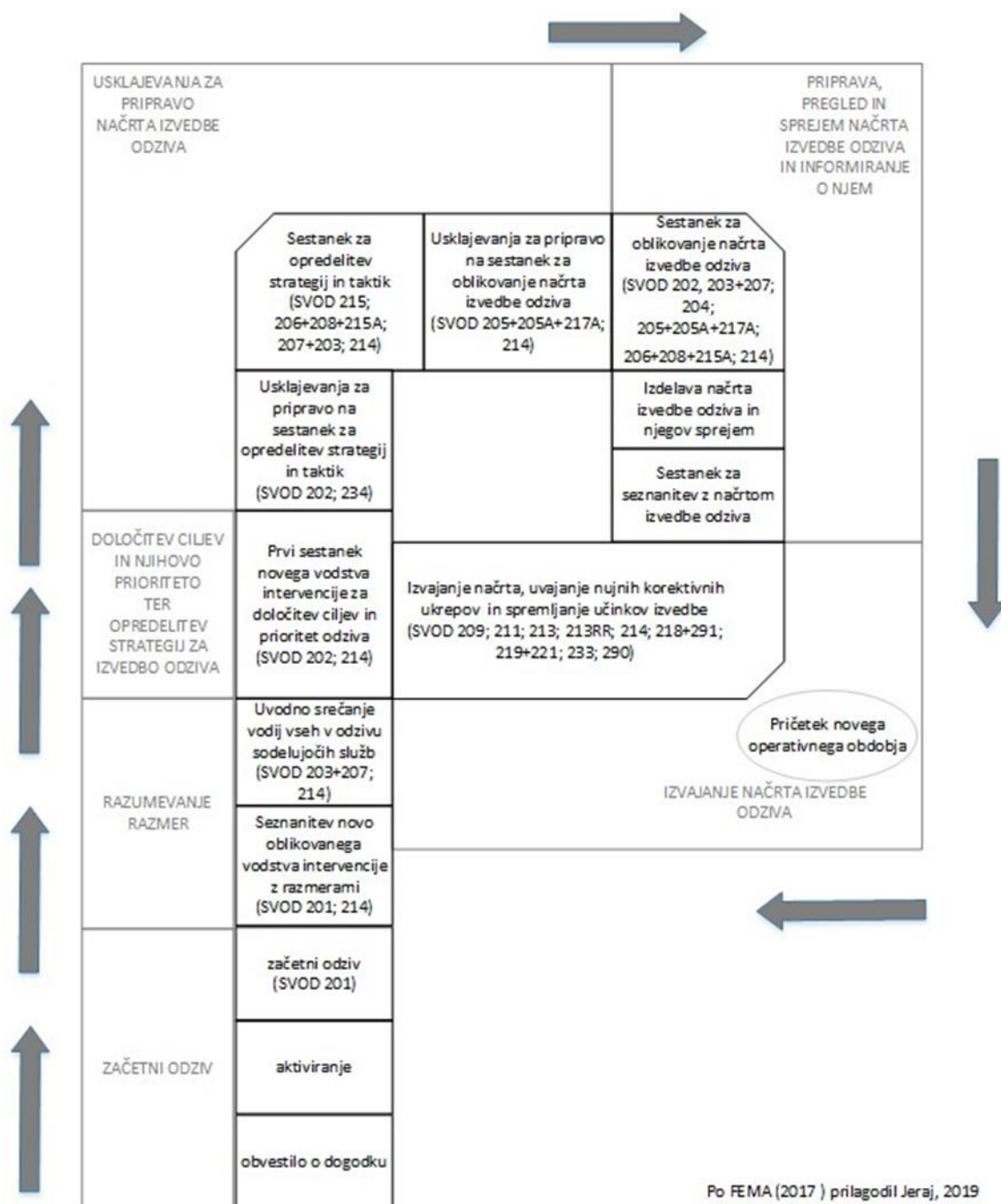

Slika 3: Osnovna organizacijska shema vodenja po SVOD

Organ vodenja, organiziran v organizacijski strukturi skladno s SVOD, kot metodo za svoje delo uporablja proces načrtovanja izvajanja odziva.

Slika 4: Osnovna shema procesa načrtovanja izvajanja odziva

D – 2 Načrt URSZR za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ RS in Štaba CZ RS

7.3 Organizacija zvez

Pri neposrednem vodenju intervencije in drugih akcij ZRP se uporabljajo sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE) ter sistem osebnega klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcij. Informacijsko-komunikacijska središča tega sistema so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne informacijsko-komunikacijske sisteme.

Pri prenosu podatkov in govornem komuniciranju se lahko uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in zakonom, ki ureja elektronske komunikacije. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci ZRP poteka s storitvami oziroma zvezami, kot so:

– **sistemi in omrežja:**

- sistemi radijskih zvez: sistem ZA-RE, ZARE DMR, letalske radijske postaje;
- sistem osebne klica;
- paketni radio za prenos podatkov in druge zveze, ki jih uporablja Zveza radioamaterjev Slovenije;
- sistem javne stacionarne telefonije;
- sistem javne mobilne telefonije;
- prenosne bazne postaje mobilne telefonije;
- sistemi zvez, ki jih uporablja SV;
- sistem zvez TETRA, ki ga uporablja Policija;
- informacijski sistem zaščite in reševanja;
- internet/svetovni splet;

– **storitve:**

- govorne komunikacije;
- prenos podatkov – kratka sporočila;
- prenos podatkov – kratka sporočila – pozivanje – sistem osebne klica;
- prenos podatkov – elektronska pošta;
- prenos podatkov – telefaks.

Pristojni poveljnik CZ oziroma vodja intervencije ob naravni ali drugi nesreči operaterjem sistema javne stacionarne in mobilne telefonije zagotavlja dostope do komunikacijskih objektov, ki so na območjih nesreče (intervencije) v okvari, in sicer do odprave napak ter ponovnega začetka delovanja.

Sistem zvez ZA-RE

Pri neposrednem vodenju akcij ZRP se za govorne komunikacije uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja ZA-RE ter za pozivanje sistem osebne klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih akcijah na področju zaščite in reševanja.

Vzpostavlja se digitalni sistem DRO-DMR za potrebe URSZR in drugih državnih organov. Po vzpostavitvi se bo povezal s sistemom TETRA v enovit sistem državnih organov DRO.

Informacijsko-komunikacijska središča sistema ZA-RE so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne profesionalne komunikacijske sisteme in omrežja.

Slika 10: Repetitorske postaje s kanali sistema ZA-RE (URSZR, 2024)

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE

Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja te mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali za potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE ob nesreči.

Podsistem osebnega klica

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebnega klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Sporočila pošiljajo pristojni regijski centri za obveščanje. Oddajniško mrežo sestavlja 62 oddajnikov zgornje in 73 digitalnih repetitorjev spodnje mreže. Če bi bilo nujno, bi bilo mogoče namestiti tudi mobilni digitalni repetitor.

P – 19	Radijski imenik sistema zvez ZA-RE
D – 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D – 1007	Organizacijska shema zvez

8 ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Splošni in posebni zdravstveni ter drugi posebni ukrepi za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh

Preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni v Republiki Slovenija določata Zakon o nalezljivih boleznih in Pravilnik o prijavi nalezljivih bolezni in posebnih ukrepih za njihovo preprečevanje in obvladovanje.

Ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh se bodo poleg splošnih in posebnih zdravstvenih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh na področju zdravstva izvajali tudi zaščitni ukrepi in naloge ZRP.

Za določitev splošnih in posebnih zdravstvenih ter drugih posebnih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh je zadolžen NIJZ in njegove območne enote, zdravstveno nadzorstvo pa izvajata ZIRS in UVHVVR, vsak skladno s svojimi pristojnostmi.

Posebne ukrepe za preprečevanje in obvladovanje izvajajo fizične in pravne osebe, ki izvajajo zdravstveno dejavnost, pri nalezljivih boleznih, ki se prenašajo med živalmi in človekom (zoonozah), pa tudi fizične in pravne osebe, ki opravljajo veterinarsko dejavnost.

Posebni ukrepi so:

- osamitev (izolacija), karantena, obvezno zdravljenje in poseben prevoz bolnikov;
- cepljenje (imunizacija in imunoprofilaksa) ter zaščita z zdravili (kemoprofilaksa);
- dezinfekcija, dezinsekcija in deratizacija;
- drugi posebni ukrepi.

V primeru potreb po dodatni pomoči pri izvajanju teh ukrepov lahko na zaprosilo ministra, pristojnega za zdravje, in odločitve poveljnika CZ RS o aktiviranju, sodelujejo tudi sile za ZRP. Pri izvajanju teh ukrepov lahko po potrebi sodeluje tudi SV s svojimi razpoložljivimi zmogljivostmi. Pogoje in način izvajanja posebnih ukrepov ustrezno opredeli ministrstvo, pristojno za zdravje.

Sile za ZRP bodo sodelovale pri izvajanju posebnih ukrepov in nalog, in sicer pri:

- delitvi in dostavi materialnih sredstev za izvajalce zdravstvene dejavnosti;
- meritvah telesne temperature na kontrolnih točkah pri prehodu državne meje;
- organizaciji osnovne oskrbe s hrano osebam v karanteni in izolaciji;
- dezinfekciji, dezinsekciji in deratizaciji;
- organizaciji usposabljanj za pravilno in varno izvajanje nalog in za pravilno uporabo zaščitnih sredstev.

Pogoje, način izvedbe nalog sodelujoče in njihove pristojnosti, aktivnosti in nadzor nad izvajanjem posebnih ukrepov opredeli ministrstvo, pristojno za zdravje.

Pogoje, način in sredstva za izvajanje dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije predpiše minister, pristojen za zdravje v sodelovanju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in ministrom, pristojnim za okolje.

Osamitev (izolacija)

Osamitev (izolacija) je ukrep, s katerim se omeji svobodno gibanje, ki ga določi lečeči zdravnik, NIJZ ali njegove območne enote obolemu za nalezljivo boleznijo, da se omeji svobodno gibanje, kadar to lahko povzroči neposreden ali posreden prenos bolezni na druge osebe. Glede na način prenosa nalezljive bolezni in stanje kužnosti bolnika se določi vrsta osamitve,

ki lahko poteka na bolnikovem domu, v zdravstvenem zavodu (hospitalizacija) ali pa na za ta namen posebej določenem prostoru. Osamitev lahko traja največ toliko časa, kolikor traja kužnost.

Pristojni organ v MZ :

- določi razloge za osamitev izven doma bolnika;
- z javnim pozivom izbere izvajalce in določi pogoje, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev;
- z javnim pozivom izbere izvajalce prevoza do mesta izolacije in določi pogoje izvajanja prevozov;
- določi način spremljanja stanja bolnika;
- določi plačilo stroškov in
- določi pogoje za konec izolacije.

D – 1018	Postopkovnik za odreditev in izvajanje izolacije in odgovorni za izvedbo
D – 1019	Izvedba izolacije – pogoji
D – 1020	Seznam lokacij primernih za izolacijo
D – 1021	Pogoji, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev oseb v izolaciji
D – 1022	Vzorec pogodbe z izvajalcem izolacije
D – 1023	Navodila za osebe, ki so napotene v izolacijo
D – 1024	Potrebna MTS za izvedbo izolacije

Karantena

Karantena je ukrep, s katerim se omeji svobodno gibanje in določijo obvezni zdravstveni pregledi zdravim osebam, ki so bile, ali za katere se sumi, da so bile v stiku z nekom, ki je zbolel za kugo, virusno hemoragično mrzlico (Ebola, Lassa, Marburg) ali nalezljivo boleznijo, za katero je bila razglašena epidemija. Karanteno odredi minister, pristojen za zdravje, na predlog NIJZ.

Pristojni organ v MZ:

- določi razloge za karanteno v posebej določenem prostoru oziroma objektu;
- z javnim pozivom izbere izvajalce in določi pogoje, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev oseb v karanteni;
- z javnim pozivom izbere izvajalca prevoza do mesta karantene in določi pogoje izvajanja prevozov;
- določi način spremljanja izvajanja karantene;
- določi plačilo stroškov in
- določi pogoje za zaključek karantene.

D – 1025	Postopkovnik za odreditev in izvajanje karantene/karantena in odgovorni za izvedbo
D – 1026	Izvedba karantene – pogoji
D – 1027	Seznam lokacij primernih za karanteno
D – 1028	Pogoji, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev oseb v karanteni
D – 1029	Vzorec pogodbe z izvajalcem karantene
D – 1030	Navodila za osebe, ki so napotene v karanteno
D – 1031	Potrebna MTS za izvedbo karantene
D – 1032	Priporočila za pripravo objekta za karanteno, ravnanje osebja in nastanjenih v karanteni (NIJZ)

Drugi posebni ukrepi

Ob pojavu epidemije ali pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, kadar s splošnimi in posebnimi ukrepi ni mogoče preprečiti, da se v Republiki Slovenija zanesejo in v njej razširijo določene nalezljive bolezni, lahko Vlada RS odredi tudi druge posebne ukrepe, kot so:

- omeji prihod iz držav, v katerih obstaja možnost okužbe z nevarno boleznijo;
- prepove oziroma omeji gibanje in zbiranje prebivalstva na okuženih in ogroženih območjih;
- prilagodi, omeji ali prepove pouk oziroma izvajanje vzgojno-izobraževalnega oziroma izobraževalnega programa;
- omeji in prepove promet posameznih vrst blaga in izvajanja storitev in določi pogoje in način izvajanja premeta z blagom;
- odredi higiensko varnostne in druge posebne zaščitne ukrepe glede na način prenosa nalezljive bolezni.

Pri izvajanju drugih posebnih ukrepov sodeluje tudi Policija in organi in enote za zaščito, reševanje in pomoč. Ministrstvo, pristojno za zdravje tudi v sodelovanju s Policijo in CZ določi pogoje, način izvedbe, sodelujoče in njihove pristojnosti, posamezne aktivnosti pristojnih ter nadzor nad izvajanjem drugih posebnih ukrepov.

Glede materialne dolžnosti, nadomestila plače, varstva pri izvrševanju dolžnosti, povračilu škode in odgovornosti za povzročeno škodo se smiselno uporabljajo predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Drugi ukrepi

V določenih primerih nalezljivih bolezni se za zajezitev širjenja bolezni lahko uporabljajo tudi ukrepi, s katerimi se ugotavlja prisotnost znakov bolezni. Eden od takih je izvajanje ukrepa merjenja telesne temperature, ki ga izvajajo posamezniki, ki so primerno usposobljeni ali pa se izvaja z napravami/sistemi za merjenje telesne temperature. Ukrepi se lahko izvaja na mejah, na vstopnih točkah v poslovne objekte, objekte institucionalnega varstva in druge.

Lastniki ali upravljavci objektov skladno s priporočili NIJZ določijo ukrepe, način izvajanja ukrepov in odgovorne za izvajanje ukrepov za preprečitev širjenja okužbe in z njimi seznanijo uporabnike objektov.

D – 1008	Načrt sodelovanja ZRP na lokalni in državni ravni za izvajanje karantene oziroma izolacije
D – 1009	Navodila RKS za člane ekip PP za izvajanje nalog ob epidemiji

8.2 Zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči

Ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči so namenjeni preprečitvi, ublažitvi, zmanjšanju nastanka in odpravi posledic epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh.

Ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh se izvajajo naslednji zaščitni ukrepi in naloge ZRP:

- prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (ukrep),
- RKB zaščita – biološka zaščita (ukrep),
- prva pomoč in nujna medicinska pomoč (naloga),
- pomoč ogroženim in prizadetim (okuženim) prebivalcem (naloga),
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje (naloga).

Posebno pozornost pri izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP je treba posvetiti invalidom in ranljivim skupinam (otroci, starejši, nosečnice in drugi).

8.2.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Če je posledica epidemije ali pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh večje število mrtvih, je treba infektivna trupla ustrezno zaščititi pred okoljskimi vplivi skladno z Navodilom za ravnanje z infektivnimi trupli (D – 1002) in Pravilnikom o prevozu, pokopu, izkopu in prekopu posmrtnih ostankov.

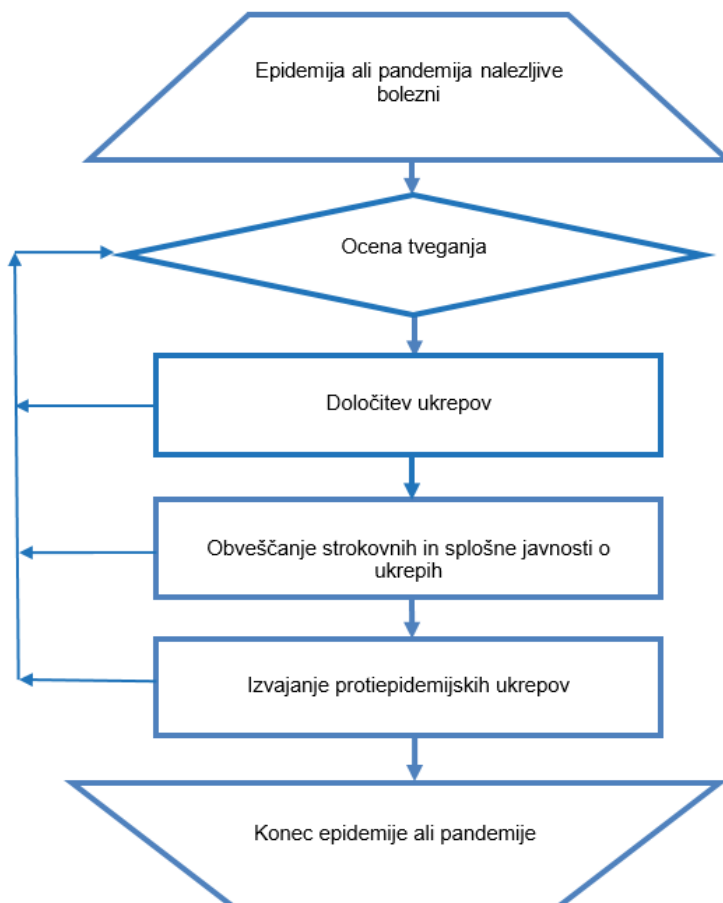
Občine v svojih načrtih natančno določijo lokacije za pokop večjega števila mrtvih, ki se načrtujejo tudi izven obstoječih pokopališč. Poleg tega vnaprej pripravijo mesta za hrambo infektivnih trupel, če vseh trupel ne bi mogli pravočasno pokopati. Trupla do mesta pokopa prepeljejo pristojne javne službe. NIJZ pripravi navodila in usmeritve glede pogojev in načina izvedbe prevoza, pokopa, izkopa in prekopa posmrtnih ostankov v razmerah razglašene epidemije/pandemije. Občine poskrbijo za ustrezno obveščenost prebivalcev glede predpisanih omejitev in pogojev pokopa posmrtnih ostankov.

D – 1002	Navodilo za ravnanje z infektivnimi trupli
D – 1010	Priporočila za postopanje z umrlim s COVID-19
D – 1011	Higienska priporočila za preprečevanje okužb z novim koronavirusom za pogrebno in pokopališko dejavnost

8.2.2 Biološka zaščita

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh NIJZ:

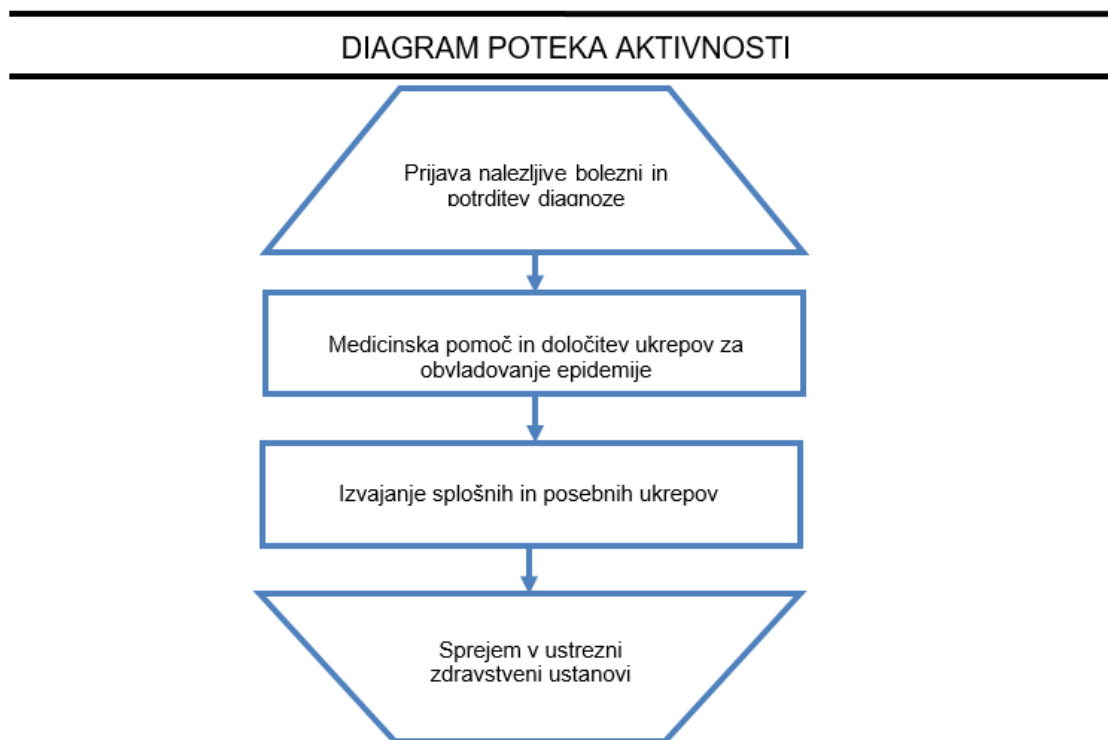
- na podlagi ocene tveganja za zdravje ljudi predlaga, usmerja in usklajuje splošne in specifične protiepidemijske ukrepe;
- obvešča strokovno in splošno javnost o ukrepih;
- ugotavlja okužena in ogrožena območja;
- opredeljuje potrebe po vzorčenju in diagnostiki nalezljivih bolezni pri ljudeh ob pomoči sil za ZRP in SV ter izvaja protiepidemijske ukrepe;
- predlaga izvedbo dekontaminacije, dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije, kar izvede NLZOH ob pomoči sil za ZRP in SV;
- v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za solidarno prihodnost, pripravlja ukrepe in svetuje izvajalcem institucionalnega varstva, pomoči na domu in dolgotrajni oskrbi za izvajanje ukrepov preprečevanja in obvladovanja širjenja nalezljive bolezni.

Za potrebe biološke zaščite lahko poveljnik CZ RS aktivira mobilno enoto z ekološkim laboratorijem (MEEL) in ekološki laboratorij z mobilno enoto (ELME) ter sodeluje s SV z zmogljivostmi enot JRKBO z mobilnim biološkim laboratorijem, vzorčevalno enoto ter z vojaško zdravstveno enoto ROLE 1, Role 2 BL (basic land) in veterinarsko enoto.

Gasilske enote sodelujejo pri razkuževanju javnih prostorov in površin, vozil in opreme NMP za bolnišnice in zdravstvene domove in druge objekte.

D – 1012	Postopkovnik za določitev opreme in ukrepanje gasilcev v razmerah prisotnosti nalezljive bolezni
----------	--

8.2.3 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

Prvo pomoč ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh izvajajo ekipe prve pomoči CZ. Njihove naloge so sodelovanje pri prevozu obolelih, negi obolelih in izvajanju sanitarno-higienskih in protiepidemijskih ukrepov.

Služba NMP se ob pojavu nalezljive bolezni pri ljudeh organizira in izvaja prilagojeno glede na predlagane ukrepe MZ za preprečevanje širjenja bolezni med zdravstvenimi delavci in osebami, ki rabijo pomoč, na primarni, sekundarni in terciarni ravni zdravstvene dejavnosti. Razmeram primerno se organizira na način, da je zagotovljeno izvajanje nalog ekip za izvajanje NMP, ki so:

- NMP nuditi pacientu v najkrajšem mogočem času;
- zagotavljati neprekinjeno NMP;
- zagotavljati nujne prevoze obolelih oseb;
- v najkrajšem mogočem času prepeljati pacienta v javni zdravstveni zavod;
- upoštevati predpisane ukrepe za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni;
- prijaviti nalezljivo bolezen, skladno z Zakonom o nalezljivih boleznih.

Zdravstveno varstvo prebivalcev na primarni ravni izvajajo javni zdravstveni zavodi (JZZ), ki pokrivajo svoje območje tudi s številnimi zdravstvenimi postajami s ciljem približati zdravstvene storitve prebivalcem. Celotna mreža izvajalcev primarnega zdravstvenega varstva, tako JZZ kot koncesionarjev, je pomemben vidik pri zgodnji zaznavi in obravnavi suma na nalezljivo bolezen.

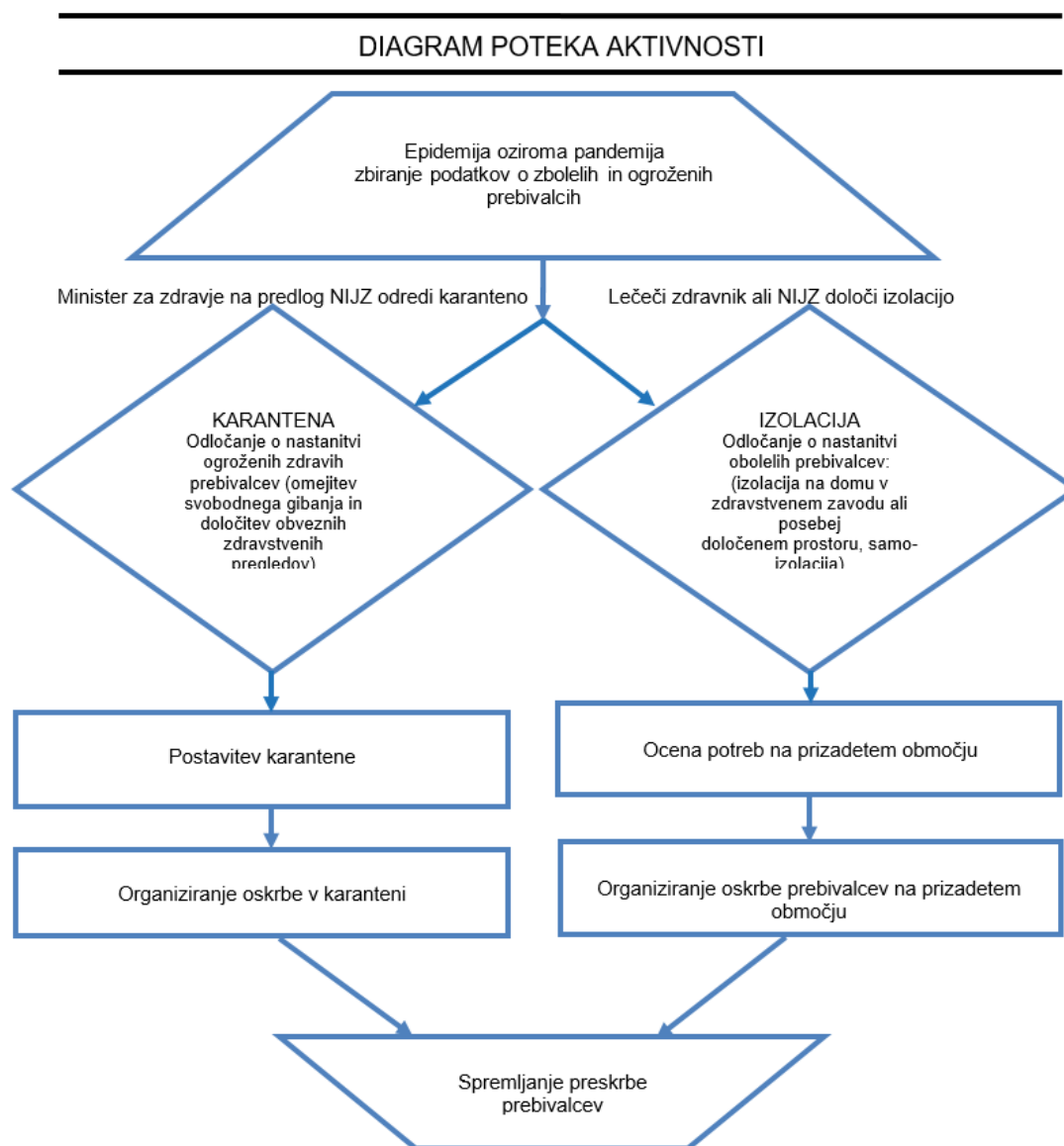
V primeru večjega števila okuženih ali epidemije se prebivalci praviloma ne evakuirajo iz območja, ki ga je prizadela epidemija. Osnovno zdravstveno varstvo za te prebivalce še vedno izvajajo teritorialno pristojni zdravstveni zavodi, je pa nujno sistemsko zagotavljanje začetne prepoznavne bolnikov s sumom na bolezen v lokalnem okolju. V ta namen se določi JZZ, ki predstavljajo t.i. vstopno točko za obravnavo bolnikov z nalezljivo boleznijo. V primeru večjega števila primerov okužb, lokalnih izbruhov ali ob razglasitvi epidemije se dejavnost JZZ, kjer se izvaja obravnava bolnikov s sumom na nalezljivo bolezen, koncentrira na vstopnih točkah.

Sile za ZRP lahko sodelujejo pri prevozu in dostavi materialno tehničnih sredstev za vzpostavitev vstopnih točk za potrebe zdravstva (kontejnerji, šotori ...).

Dispečerska služba zdravstva (DSZ) opravlja funkcijo koordinatorja vseh prevozov okuženih in/ali obolelih oseb za nalezljivo bolezen, ne glede na to, ali je enota JZZ vključena v enotni sistem DSZ.

D – 109	Smernice za delovanje sistema NMP ob množičnih nesrečah (MZ)
---------	--

8.2.4 Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem

Osebe, za katere je odrejena osamitev ali karantena, se smejo prevažati samo na način in pod pogoji, ki onemogočajo širjenje okužbe. Način in pogoje prevoza določi minister, pristojen za zdravje.

V času pred epidemijo in po njej je za organizacijo in izvajanje osamitve (izolacije) pristojno MZ.

V razmerah epidemije v državi in povečanja števila oseb, ki potrebujejo karanteno in je ne morejo izvajati v kraju bivanja, oziroma, ko se karantena ne sme izvajati na domu ali v primeru odreditve skupinske karantene pri zagotavljanju objektov in oskrbi oseb sodeluje CZ na vseh ravneh organiziranja skladno s priporočili in v sodelovanju z NIJZ in zdravstvom.

Ministrstvo, pristojno za zdravje opredeli pogoje, način izvedbe, sodelujoče in njihove pristojnosti, posamezne aktivnosti pristojnih ter nadzor nad izvajanjem karantene in pri tem sodeluje tako s Policijo in CZ.

Ministrstva odločajo o začasni spremembi namembnosti objektov in nepremičnin v lasti Republike Slovenija, s področja svojega delovnega za namene karantene ali osamitev.

Občine in občinski štabi CZ pomagajo pri zagotavljanju dodatnih lokacij in objektov namenjenih za karanteno ali osamitev.

Sile za ZRP na lokalni, regijski in državni ravni sodelujejo pri zagotavljanju logističnih storitev za osebe, ki so v karanteni ali osami (npr. oskrba s hrano, zdravili, zdravniškimi pripomočki in drugimi nujnimi življenjskimi potrebščinami) in zagotovijo oskrbo ranljivih skupin.

Vlada RS lahko zaradi preprečevanja širjenja epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni odredi še **druge posebne ukrepe** (določi pogoje za potovanje v državo, prepove oziroma omeji gibanje prebivalstva na okuženih in ogroženih območjih, prepove zbiranje ljudi ter omeji promet posameznih vrst blaga in izdelkov). Pri izvajanju teh ukrepov lahko po potrebi sodelujejo sile za ZRP, Policija in enote SV.

Informacijska gradiva o nalezljivih boleznih pri ljudeh pripravi NIJZ. NIJZ poskrbi za vzpostavitev odprtega telefona za prebivalstvo, ki prebivalcem nudi informacije o preprečevanju širjenja nalezljivih boleznih pri ljudeh.

Stacionarij in nastanitvene enote RKS lahko pomagajo z oskrbovanjem in negovanjem obolelih ter posebno ogroženih prebivalcev. Nastanitveni center in mobilni stacionarij, ki ga postavi, vzdržuje in logistično oskrbuje URSZR v sodelovanju z RKS, omogoča zmogljivosti za oskrbo do 120 bolnikov ter hkrati lahko nudi tudi psihosocialno podporo. O uporabi stacionarija odloča Vlada RS na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo (na pobudo URSZR ali poveljnika CZ RS oziroma njegovega namestnika).

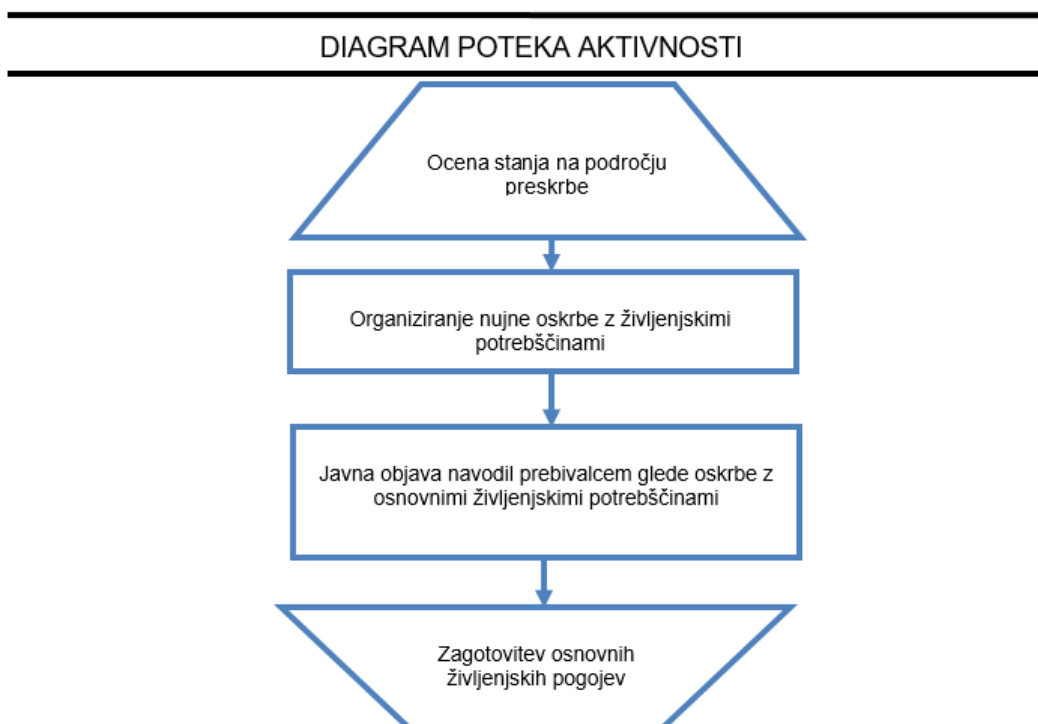
Službe za podporo po potrebi sodelujejo pri začasni nastanitvi in oskrbi ogroženih ter sprejemu in razdeljevanju sredstev mednarodne, človekoljubne in druge pomoči.

Za izvajanje pomoči pri oskrbi ranljivih skupin se na lokalni ravni vključijo tudi nevladne in humanitarne in druge organizacije. O načinu delovanja in nalogah, ki jih bodo izvajali se dogovorijo z lokalno skupnostjo.

Psihološko pomoč in podporo prebivalstvu ob epidemiji izvajajo deležniki, ki sodijo v pristojnost ministrstva, pristojnega za zdravje in NIJZ v sodelovanju z nevladnimi organizacijami. Ob večjih potrebah lahko sodeluje tudi Služba za psihološko pomoč CZ.

P – 25	Pregled humanitarnih (človekoljubnih) organizacij, ki sodelujejo pri oskrbi prebivalcev
D – 1013	Usmeritve občinam pri organizaciji oskrbe prebivalcev v času epidemije oziroma pandemije
D – 1014	Navodila za postavitve stacionarija
D – 1015	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči v razmerah epidemije oziroma pandemije
D – 1017	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob pojavu nalezljive bolezni

8.2.5 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh obsega zagotovitev:

- nujne zdravstvene oskrbe ljudi in živali;
- nastanitev in oskrba zbolelih in ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami;
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture (npr. pitne vode, odvajanje in čiščenje komunalnih voda, odstranjevanje in ravnanje s komunalnimi odpadki, dobava elektrike, plina, daljinskega ogrevanja, IKT storitve, vzdrževanje javnih površin, zimska služba, pogrebna, gasilska služba, lekarniška dejavnost ipd.);
- zagotavljanje delovanja storitev (prodaja prehrabnih artiklov za ljudi in domače živali ipd.);
- pravilno ravnanje s posmrtnimi ostanki;
- pravilno ravnanje z odpadki in odplakami in
- pravilno ravnanje z infektivnimi odpadki.

Za izvajanje nalog zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki izvajajo javne in za javnost pomembne storitve.

Sklep o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP na ravni države sprejme poveljnik CZ RS na podlagi ocene, da so osnovni življenjski pogoji izpolnjeni in izvajanje ukrepov in nalog ZRP ni več treba izvajati.

Splošne in posebne zdravstvene ukrepe ter druge ukrepe za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh prekliče minister, pristojen za zdravje oziroma Vlada RS.

D – 10	Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah – priporočilo
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
D – 1016	Kriteriji za preklic aktiviranja državnega načrta

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse aktivnosti, ki jih prebivalci izvajajo za preprečevanje širjenja epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, za njihovo zdravje in življenje. Prebivalci, lastniki in uporabniki stavb, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, posamezniki, ki opravljajo samostojno dejavnost ter državni organi si morajo sami, na svoje stroške zagotoviti potrebna sredstva in opremo za osebno in vzajemno zaščito.

Poleg delovanja zdravstvene službe lahko tudi prebivalci sami veliko naredijo za preprečevanje širjenja epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, na primer:

- s higienskim umivanjem rok in higienskim ravnanjem ob kašljanju in kihanju;
- z razkuževanjem rok, bivalnih prostorov;
- s pravilnim prezračevanjem prostorov;
- s samoizolacijo v primeru nalezljivih bolezni;
- s pravilnim ravnanjem z živili in pravilno pripravo hrane;
- z izogibanjem stika z bolnimi živalmi;
- s primerno obleko, obutvijo in uporabo ustrezne varovalne opreme in posebnih zaščitnih sredstev;
- s pravilnim ravnanjem z infektivnimi odpadki;
- s pravočasnim cepljenjem;
- z upoštevanjem varne spolnosti in
- z ohranjanjem razdalje.

S cepljenjem in uporabo sredstev za osebno zaščito ter z doslednim upoštevanjem navodil, ki jih po sredstvih javnega obveščanja sporočajo strokovne službe, lahko prebivalci učinkovito zmanjšajo pojav bolezni pri ljudeh. Da bi lahko prebivalci učinkovito izvajali ukrepe in naloge za zaščito svojega zdravja in življenja, morajo biti temeljito seznanjeni z boleznijo, njeno nevarnostjo ter vsemi možnimi in potrebnimi zaščitnimi ukrepi.

Kadar je zaradi pojava nalezljive bolezni pri ljudeh ogroženo življenje ljudi, skrbi za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite MZ ob strokovni podpori NIJZ.

NIJZ pripravi informacijska gradiva (navodila in priporočila) o nalezljivih boleznih pri ljudeh za splošno in strokovno javnost in za posebno ranljive populacije, poskrbi za distribucijo navodil in priporočil, spremlja njihovo upoštevanje ter prilagaja navodila in distribucijo za njihovo največjo učinkovitost.

NIJZ poskrbi tudi za vzpostavitev odprtega telefona za prebivalstvo, ki prebivalcem nudi informacije o preprečevanju širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh. V sodelovanju z nevladnimi organizacijami vzpostavi brezplačni telefon za prebivalce za ohranjanje dobrega psihičnega počutja prebivalcev in izvajanje psihološke podpore. NIJZ vsa navodila in priporočila o nalezljivih boleznih pri ljudeh objavlja tudi na svoji spletni strani (www.nijz.si).

Navodila in napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite so objavljeni na spletnem mestu državne uprave, Portalu GOV.SI (www.gov.si).

D – 1017	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob pojavu nalezljive bolezni
----------	---

10 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

10.1 Pomen pojmov

Izbruh	je pojav več primerov nalezljive bolezni kot pričakovano na določenem območju, v določenem časovnem obdobju in v določeni skupini ljudi.
Epidemija	je pojav tolikšnega števila primerov nalezljive bolezni ali tako velikega izbruha, ki po številu prizadetih oseb ali velikosti prizadetega območja pomembno presega običajno stanje in predstavlja tveganje za večji del prebivalstva in zahteva takojšnje ukrepanje.
Pandemija	je pojav, ko se okužba razširi na več celin. Do pandemije pride, kadar se v okolju pojavi nov povzročitelj nalezljive bolezni, s katerim se ljudje še nikoli niso srečali in so zato zanj bolj dovzetni. Povzročitelj ima dobro sposobnost širjenja med ljudmi, zato se jih lahko okuži veliko. Navadno se pandemija pojavlja v več valovih, ki so po svojih značilnostih med seboj lahko povsem različni.
Nesreča	je po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi redne dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.
Okuženo območje	je po Zakonu o nalezljivih boleznih območje, na katerem je ugotovljen eden ali več virov okužbe in na katerem so možnosti za širjenje okužbe.
Ogroženo območje	je po Zakonu o nalezljivih boleznih območje, na katero se lahko prenese nalezljiva bolezen z okuženega območja in na katerem so možnosti za širjenje okužbe.
Zoonoze	so bolezni ali okužbe, ki se na različne načine prenašajo z divjih ali domačih živali (vretenčarjev) na človeka in s človeka na živali.

10.2 Razlaga okrajšav

CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
CZ RS	Civilna zaščita Republike Slovenije
DBR	Državne blagovne rezerve
DRMS	Državne rezerve materialnih sredstev
DDD	Dezinfekcija, dezinskcija in deratizacija
DSZ	Dispečerska služba zdravstva
EADRCC	Evroatlantskicenter za usklajevanje pomoči ob nesrečah (Euroatlantic Disaster Response Coordination Centre)
HSC	Odbor za zdravstveno varnost (Health Security Committee),
ELME	Ekološki laboratorij z mobilno enoto

CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
EU – ERCC	Evropska unija – Center za usklajevanje nujnega odziva (EU–Emergency Response Coordination Centre)
EWRS	Sistem zgodnjega obveščanja in odzivanja (Early Warning and Response System)
IHR	Mednarodni zdravstveni pravilnik (International Health Regulations)
IMI	Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Medicinska fakulteta Ljubljana
IRSVNDN	Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
JRKBO	Enota za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo
JZZ	Javni zdravstveni zavod
MEEL	Mobilna enota z ekološkim laboratorijem
MO	Ministrstvo za obrambo
MTS	Materialno tehnična sredstva
MZ	Ministrstvo za zdravje
NATO	Organizacija severnoatlantske pogodbe (North Atlantic Treaty Organisation)
NCKU	Nacionalni center za krizno upravljanje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NIJZ/CNB	Nacionalni inštitut za javno zdravje/Center za nalezljive bolezni
NLZOH	Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano
NKSNB	Nacionalna koordinacijska skupina za nalezljive bolezni
NMP	Nujna medicinska pomoč
OC SV	Operativni center Slovenske vojske
WOAH	Svetovna organizacija za zdravje živali (World Organisation for Animal Health)
OKC UPS GPU	Operativno komunikacijski center Uprave za policijske specialnosti Generalne policijske uprave
OKC PU	Operativno-komunikacijski center policijske uprave
RAS BICHAT	Sistem zgodnjega zaznavanja in odzivanja na biološke in kemične nevarnosti za zdravje (Rapid Alert System for Biological and Chemical Attacks and Threats)
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB zaščita	Radiološka, kemična in biološka zaščita
RS	Republika Slovenija
RKS	Rdeči križ Slovenije
STA	Slovenska tiskovna agencija
SV	Slovenska vojska
SZO	Svetovna zdravstvena organizacija
UN – OCHA	Urad Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih aktivnosti
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UKOM	Urad Vlade RS za komuniciranje
USZS	Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
UVHVVR	Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
ZA-RE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZiR	Zaščita in reševanje
ZIRS	Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZRSBR	Zavod Republike Slovenije za blagovne rezerve

11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1 Skupne priloge

- P – 1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih Štaba CZ RS
- P – 3 Pregled sil za ZRP
- P – 4 Podatki o organih, službah in enotah CZ
- P – 5 Seznam zbirališč sil za ZRP
- P – 6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
- P – 8 Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
- P – 9 Pregled materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
- P – 12 Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestniki poveljnikov
- P – 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
- P – 16 Pregled kontaktnih organov sosednjih držav in mednarodnih organizacij
- P – 17 Seznam prejemnikov informativnega biltena
- P – 18 Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
- P – 19 Radijski imenik sistema zvez ZA-RE
- P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
- P – 25 Pregled humanitarnih (človekoljubnih) organizacij

11.2 Posebne priloge

- P – 1000 Evidenčni list o vzdrževanju načrta
- P – 1001 Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh
- P – 1002 Pregled-ocena potrebnih sil in sredstev za ZRP
- P – 1003 Ocena tveganja za nevarnosti biološkega, kemijskega, okoljskega in neznanega izvora na zdravje ljudi
- P – 1004 Načrt pripravljenosti zdravstva na epidemije/pandemijo nalezljive bolezni v Sloveniji (MZ)
- P – 1005 Program oblikovanja državnih rezerv materialnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč v obdobju 2023 – 2030
- P – 1006 Ocena potreb po zaščitnih sredstvih po sektorjih

11.3 Skupni dodatki

- D – 1 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
- D – 2 Načrt URSZR za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ RS Štaba CZ RS
- D – 3 Načrt organizacije in delovanja državnega logističnega centra Roje
- D – 4 Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
- D – 10 Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah – priporočilo
- D – 12 Podpora države gostiteljice mednarodni pomoči ob naravni in drugi nesreči v Republiki Sloveniji (postopkovnik)
- D – 14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
- D – 15 Vzorec delovnega naloga
- D – 18 Vzorec obrazca za obveščanje organov drugih držav in mednarodnih organizacij

- D – 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
- D – 20 Vzorec sklepa o preklicu aktiviranja načrta ZiR ob nesreči
- D – 22 Načrti dejavnosti ministrstev in vladnih služb
- D – 23 Zahtevek za uporabo zmogljivosti SV za naloge ZRP

11.4 Posebni dodatki

- D – 109 Smernice za delovanje sistema NMP ob množičnih nesrečah (MZ)
- D – 1000 Načrt komuniciranja ob aktiviranju državnega načrta
- D – 1001 Usmeritve za izdelavo načrtov dejavnosti
- D – 1002 Navodila za ravnanje z infektivnimi trupli
- D – 1003 Usmeritve za določitev upravičenih stroškov nosilcev načrtovanja za izvajanje nalog iz načrta
- D – 1004 Merila za nagrajevanje prostovoljcev
- D – 1005 Postopkovnik sprejemanja in izdaje MTS iz DLC Roje
- D – 1006 Postopkovnik za sprejem, skladiščenje in izdajanje zaščitnih sredstev za preprečevanje širjenja COVID-19 ter sprejem zahtevkov za njihovo reklamacijo
- D – 1007 Organizacijska shema zvez
- D – 1008 Načrt sodelovanja ZRP na lokalni in državni ravni za izvajanje karantene oziroma izolacije
- D – 1009 Navodila RKS za člane ekip PP za izvajanje nalog ob epidemiji
- D – 1010 Priporočila za postopanje z umrlimi s COVID-19
- D – 1011 Higijenska priporočila za preprečevanje okužb z novim koronavirusom za pogrebno in pokopališko dejavnost
- D – 1012 Postopkovnik za določitev opreme in ukrepanje gasilcev v razmerah prisotnosti nalezljive bolezni
- D – 1013 Usmeritve občinam pri organizaciji preskrbe prebivalcev v času epidemije oziroma pandemije
- D – 1014 Navodila za postavitve stacionarija
- D – 1015 Navodilo za izvajanje psihološke pomoči v razmerah epidemije/pandemije
- D – 1016 Kriteriji za preklic aktiviranja državnega načrta
- D – 1017 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob pojavu nalezljive bolezni
- D – 1018 Postopkovnik za odreditev in izvajanje izolacije in odgovorni za izvedbo
- D – 1019 Izvedba izolacije – pogoji
- D – 1020 Seznam lokacij primernih za izolacijo
- D – 1021 Pogoji, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev oseb v izolaciji
- D – 1022 Vzorec pogodbe z izvajalcem izolacije
- D – 1023 Navodila za osebe, ki so napotene v izolacijo
- D – 1024 Potrebna MTS za izvedbo izolacije
- D – 1025 Postopkovnik za odreditev in izvajanje karantene/karantena in odgovorni za izvedbo
- D – 1026 Izvedba karantene – pogoji
- D – 1027 Seznam lokacij primernih za karanteno
- D – 1028 Pogoji, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev oseb v karanteni
- D – 1029 Vzorec pogodbe z izvajalcem karantene
- D – 1030 Navodila za osebe, ki so napotene v karanteno
- D – 1031 Potrebna MTS za izvedbo karantene
- D – 1032 Priporočila za pripravo objekta za karanteno, ravnanje osebja in nastanjenih v karanteni (NIJZ)